

TEKNIIKAN JA LIIKENTEEN ALA

Turvallisuusalan perustutkinto

Turvallisuusvalvoja

Turvallisuusalan koulutusohjelma

Opetussuunnitelma 120 ov
1.8.2006

Työelämän neuvottelukunta käsitellyt 26 / 4 2007

Ammattiosaamisen toimikunta hyväksynyt 27 / 4 2007

Johtokunta vahvistanut 8 / 5 2007

SISÄLTÖ

1	TURVALLISUUSALAN KUVAUS JA ARVOPERUSTA	3
2	ALAN KEHITYSTRENDIT JA PAINOPISTEET	4
3	KAIKILLE ALOILLE YHTEISET PAINOTUKSET JA YDINOSAAMINEN.....	6
4	TURVALLISUUSALAN PERUSTUTKINNON MUODOSTUMINEN	10
4.1	Opintojen ajoitus.....	10
4.2	Opintojen jaksoitus (moduulirakenne).....	14
4.3	Työssäoppimisen järjestäminen	16
4.4	Arvioinnin toteuttamissuunnitelma.....	16
4.4.1	Ammattiosaamisen näyttöjen ja muun arvioinnin suhde.....	18
4.4.2	Osaamisen tunnustaminen.....	19
4.4.2	Todistukset	19
5	PERUSTUTKINNON OPINTOKOKONAISUUDET JA OPINTOJAKSOT	19
5.1	Kaikille yhteiset opinnot 20 ov	19
5.2	Ammatilliset opinnot 90 ov	19
5.2.1	Tutkinnon yhteiset ammatilliset opinnot.....	19
5.2.1.1	Turvallisuusalan perustaidot 40ov.	19
5.2.1.1.1	Turvallisuusalan perusteet 7ov.....	20
5.2.1.1.2	Työsuojelu ja työkyvyn ylläpito 4ov.....	23
5.2.1.1.3	Lainsäädäntö ja yritysturvallisuus 8ov.....	25
5.2.1.1.4	Vartijan työn perusteet, vartijan koulutus, järjestyksenvälvojan peruskurssi 5ov.....	27
5.2.1.1.5	Palo- ja ympäristöturvallisuus 2ov.....	28
5.2.1.1.6	Ensiapu 1ov.....	29
5.2.1.1.7	Ammattimainen voimankäyttö 6ov.....	30
5.2.1.1.8	Turvallisuusalan perustaidot käytännössä 4ov.	31
5.2.1.2	Turvasuojaukset 20ov.....	33
5.2.1.2.1	Rakenteellinen turvasuojaukset 2ov.	35
5.2.1.2.2	Turvajärjestelmien toteutus ja ylläpito 3ov.....	36
5.2.1.2.3	Turvasuunnittelu 3ov.	39
5.2.1.2.4	Turvasuojaukset käytännössä 4ov.	40
5.2.1.2.5	Turvasuojaukset käytännössä 8ov.	40
5.2.1.3	Turvajärjestelmien asennus 10ov.....	43
5.2.1.4	Tietoturvallisuus 10ov.....	46
5.2.1.5	Sähkötekniikan perusteet turvallisuusalalla 10ov.	49
5.3	Vapaasti valittavat opinnot 10 ov.....	53
6	MUUT OPINTOJEN SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT	54
6.1	Opinto-ohjaus	54
6.2	Opinnäytetyö.....	54
6.3	Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma.....	56

1 TURVALLISUUSALAN KUVAUS JA ARVOPERUSTA

Yksityinen turva-ala koostuu vartioimistoiminnasta, yksityisetsivätoiminnasta, turvaurakointi-toiminnasta (rakenteellinen turvallisuus, lukkoseppätoiminta ja tekniset valvontajärjestelmät), turvakonsultointitoiminnasta, tietoturvallisuustoiminnasta sekä niihin liittyvästä koulutuksesta. Perustutkinto antaa opiskelijalle perustaidot ja edellytykset sijoittua, työskennellä, erikoistua tai jatkokouluttaa itseään kaikille turvasektoreille. asiakaspalvelutehtävissä sekä alan tekniset turvasuojaustehtävät eri elinkeinoelämän alueilla. Turvasektorit voidaan jaotella seuraavasti; tekniikan alan työt, logistiikkatyöt, ympäristötyöt, sotilastyöt, vankeinhoito, palvelutyöt ja suojelutyöt.

Turvallisuusala koostuu yksityisten henkilöiden ja yritysten turvallisuustoimenpiteistä, yksityisestä turvallisuusalasta joka myy turvallisuuspalveluja sekä turvallisuuteen liittyviä teknisiä järjestelmiä sekä eri viranomaisten turvallisuuteen liittyvästä toiminnasta. Turvallisuustoimenpiteillä eri ympäristöissä pyritään pääsääntöisesti ennaltaehkäisemään onnettomuuksia ja tapaturmia sekä myös minimoimaan vahingot onnettomuustilanteissa.

Globalisoitumiskehitys, Euroopan unionin laajentuminen ja yhteiskunnan liike-elämän kansainvälistyminen luo alalle uusia haasteita. Yritysten verkottuessa yhä voimakkaammin tietotekniseen turvallisuuteen liittyvä osaaminen tulee korostumaan yhä voimakkaammin. Ihmisten ja työvoiman liikkuvuuden helpottuminen maiden välillä korostaa monikulttuurisuuden osaamista myös turvallisuusalalla. Euroopan yhdistyminen sekä rajojen avautuminen antavat mahdollisuuksia myös erilaisille rikollisuuden muodoille kuten yritysvakoilu, talousrikollisuus, laajeneva huumerikollisuus ja järjestäytynyt rikollisuus.

Suomalaisen yhteiskunnan suuntauksena on jo kauan ollut valtionhallinnon supistaminen ja palvelujen ulkoistaminen yksityisten yritysten vastuulle. Tämä on luonut mahdollisuuksia yksityisen turvallisuusalan nopealle kasvulle. Haasteita yksityiselle turvallisuusalalle ovat tuoneet viime aikoina myös muuttuva lainsäädäntö sekä koulutusjärjestelmien muutokset. Perinteisesti vahvoja alueita yksityisellä turvallisuusalalla ovat tekninen turvasuojaus sekä vartiointi. Teknisessä

turvasuojauksessa tekniikan kehitys on viime vuosina ollut nopeaa joka asettaa haasteita alan koulutukselle. Vartiointialan tasainen kasvu, sekä suhteellisesti suuri vaihtuvuus on asettaneet paljon painetta yrityksissä henkilöstön rekrytointiin. Työntekijöiden saatavuuden vaikeutumiseen on vaikuttanut yleinen työllisyystilanteen parantuminen sekä v. 2002 voimaan tullut yksityistä turvallisuusalaa koskeva lakimuutos jonka myötä koulutusvaatimuksia tiukennettiin sekä alan valvontaa lisättiin.

Turvallisuusalan yhteiskunnallisena päämääränä on turvata ihmisten elämän laatu, yhteiskunnan toimivuus ja yritysten toiminnan häiriöttömyys sekä elinympäristön viihtyisyys ja turvallisuus. Keskeisiä arvoja turvallisuusalalla ovat ihmisoikeuksien kunnioittaminen, oikeudenmukaisuus, lainkuuliaisuus, kestävä kehitys, tasa-arvo, luotettavuus ja rehellisyys. Turvallisuus on inhimillinen peruspyrkimys sekä elämän keskeinen arvo että myös moderni ihmisoikeus. Yritysturvallisuudella taas tarkoitetaan yrityksen turvallisuusasioiden kokonaishallintaa. Turvallisuus on osa yritystoimintaa ja se tukee yrityksen tulostavoitteita sekä yrityksen imagoa. Yritysturvallisuus- toiminnalla pyritään turvaamaan tuotannon häiriöttömyys sekä suojaamaan yrityksen henkilöstöä, omaisuutta, tietoa ja ympäristöä onnettomuuksilta, vahingoilta ja rikolliselta toiminnalta.

Turvallisuusalan ammattilainen tuntee vastuunsa laadukkaan turvallisuustyön tekemisestä ja kehittamisestä. Hän osaa toimia vastuullisesti, oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti. Hän osaa harkita toimenpiteiden merkityksen ihmisten perusoikeuksien kannalta sekä tuntee työhönsä liittyvän lainsäädännön toimintaoikeuksien ja toimintavelvollisuuksien suhteen. Hän osaa perustella tekemänsä ratkaisut sekä lainsäädännöllisesti sekä eettisesti. Turvallisuusalan ammattilainen osaa arvioida omaa toimintaansa sekä hän osaa kehittää itseään ammatillisesti.

2 ALAN KEHITYSTRENDIT JA PAINOPISTEET

Suomessa on tapahtunut yhteiskunnallinen rakennemuutos, jolloin julkisten turvallisuuspalvelujen resursseja on vähennytty. Samalla turvattomuuden tunne on

lisääntynyt. Tämä on merkinnyt yksityisten turvallisuuspalvelujen voimakasta kasvua. Turvallisuuspalveluiden kysyntää lisää myös asiakkaiden tarve keskittyä omaan ydinosaamiseensa ja ulkoistaa turvallisuuspalvelut niihin erikoistuneelle toimittajalle. Työministeriön työvoiman kehittäminen ja ohjaus – tiimin mukaan vartijahenkilöstö tulee lisääntymään ja vartiointiala tulee kasvamaan lähivuosina noin 10 % kaikilla osa-alueilla. Yritysturvallisuustoimiston toimistopäällikön Kalevi Tiihosen mukaan turvallisuusala on nopeasti kehittyvä ala, jonka liikevaihto kasvaa 10 % vuodessa. Finnsecurity ry:n teettämän vuoden 2004 suhdannetutkimuksen mukaan 56 % yrityksistä näkee suhdannekehityksen hyvänä eli turvallisuusalan yritysten palveluiden kysyntä jatkaa kasvuaan. Tutkimuksen mukaan liikevaihto ja henkilöstömäärä ovat kasvaneet edellisistä vuosista ja jatkaa kasvuaan. Tiihosen mukaan turvallisuusalan kasvu edellyttää myös koulutuksen lisäämistä. Koulutuskeskus Salpauksen tavoitteena on vastata turvallisuusalan laadulliseen ja määrälliseen tarpeeseen tarjoamalla turvallisuusalan perustutkinnon koulutusta Heinolan ammatillisessa oppilaitoksessa.

Päijät-Hämeen alueella toimii Suomen neljä suurinta vartioimisliikettä. Alueella toimii turvallisuustekniikan asennukseen ja myyntiin erikoistuneita yrityksiä noin 10 kappaletta ja useita lukitusalan yrityksiä. Tehtyjen tutkimusten mukaan turvallisuusalan kasvu jatkaa kasvuaan tulevaisuudessa ja alalle avautuu uusia työpaikkoja. Päijät-Hämeen alueella toimivien turvallisuusalan yritysten palvelupäälliköiden mukaan alueen työntekijätilanne on hyvä, mutta jo nykyisin pääkaupunkiseudulla on pulaa työvoimasta. Pääkaupunkiseudun läheisyys Päijät-Hämeeseen avaa valmistuville turvallisuusvalvojille myös työmahdollisuuksia.

3 KAIKILLE ALOILLE YHTEISET PAINOTUKSET JA YDINOSAAMINEN

Koulutuksen tulee tuottaa valmiuksia, jotka lisäävät kaikilla aloilla tarvittavaa ammattisivistystä ja kansalaisvalmiuksia ja joiden avulla opiskelijat pystyvät seuraamaan yhteiskunnassa ja työelämässä tapahtuvia muutoksia ja toimimaan muuttuvissa oloissa. Koulutuksen tulee antaa opiskelijoille valmiuksia

- kansainvälistymiseen
- kestävän kehitykseen ja kuluttajaosaamiseen
- teknologian ja tietotekniikan hyödyntämiseen
- yrittäjyyteen
- laadukkaaseen ja asiakaslähtöiseen toimintaan
- kuluttajaosaamiseen
- työsuojelusta ja terveydestä huolehtimiseen.

Kansainvälistyminen

Kansainvälisyyteen kasvun tavoitteena on, että opiskelija tulee toimeen monikulttuurisessa ympäristössä ja on suvaitsevainen ja kielitaitoinen voidakseen osallistua opiskelijavaihtoon ja sijoittua kansainvälistyville työmarkkinoille. Tämä mahdollistuu ammattityöskentelyn kansainvälisen asiakaspiirin, opiskelijavaihdon, vaihto-opiskelijoiden tutoroinnin tai opiskelujen sisällön kautta (ammattilliset ja valinnaisopinnot) sekä opettajien kansainvälisen yhteistyön välityksellä.

Kestävä kehitys ja kuluttajatietous

Kestävän kehityksen edistämisen tavoitteena on, että opiskelija tuntee kestävän kehityksen periaatteet ja motivoituu toimimaan niiden puolesta opiskelussa, työssä ja kansalaisena. Hän tuntee ympäristömyönteiset työ- ja toimintatavat ja toimii niiden mukaisesti sekä erityisesti tunnistaa tavanomaiset ongelmajätteet ja hallitsee niiden käsittelyn. Hän arvostaa luonnon monimuotoisuutta ja ymmärtää kestävän kehityksen taloudellisia, sosiaalisia ja kulttuurisia ulottuvuuksia sekä osaa toimia niiden puolesta.

Koulutukseen sisältyy kaikille opiskelijoille pakollisina opintoina yhteisten opintojen ympäristötiedon kurssi, jolloin opiskellaan kestävän kehityksen asioita yhteisten opintojen opetussuunnitelman tavoitteiden mukaan. Lisäksi opintoihin sisältyy alan ympäristötietoa integroituna perustaitojen opintokokonaisuuteen.

Teknologian ja tietotekniikan hyödyntäminen

Teknologian ja tietotekniikan hyödyntämisen kehittämiseksi tavoitteena on, että opiskelijalla on tarvittavat perusvalmiudet sekä edellytykset tieto- ja viestintätekniikan sekä teknologian monipuoliselle hyödyntämiselle työssään. Opiskelija ymmärtää teknologian kehityksen vaikutuksia omaan alaansa ja sen tulevaisuuteen sekä osaa soveltaa uutta tekniikkaa työssään. Tietotekniikkaa opiskellaan A-ajokortin edellyttämälle tasolle ammatillisissa opinnoissa. Opintojen aikana opiskelija käyttää tietotekniikkaa mm. tiedonhankinnassa, verkko-opinnoissa, opintojensa seuraamisessa ja palautteenannossa. Lisäksi ammattiaineiden opetuksessa hyödynnetään tietoteknisiä sovelluksia ja mahdollisuuksien mukaan uusinta tekniikkaa.

Yrittäjyys

Yrittäjyyden kehittymisen tavoitteena on, että opiskelijasta kehittyy oma-aloitteinen, tunnollinen, rohkea, kekseliäs ja työtään arvostava työntekijä ja ammatinharjoittaja sekä yrittäjä. Opiskelussa korostetaan yrittäjämäistä työtapaa, koska se on tunnusomaista turvallisuusalalla.

Laadukas ja asiakaslähtöinen toiminta

Laadukkaaseen ja asiakaslähtöiseen toimintaan kehittymisen tavoitteena on, että opiskelija osaa ammattialalla tarvittavat ja yleisimmin käytössä olevat laadunhallinnan menetelmät. Hän osaa ottaa huomioon asiakkaiden odotukset ja yksilölliset tarpeet sekä hallita erilaiset asiakaspalvelutilanteet. Asiakaspalvelutilanteita opetellaan koulussa ja erityisesti työssäoppimisjaksoilla.

Kuluttajaosaaminen

Kuluttajaosaamisen tavoitteena on, että opiskelija osaa ottaa huomioon kuluttajalainsäädännön velvoitteet ja osaa toimia työssä ja kansalaisena kuluttajien oikeuksien, velvollisuuksien ja vastuun mukaisesti. Opiskelija oppii toimimaan kuluttajana ja työntekijänä kansantaloutta edistävästi.

Työsuojelusta ja terveydestä huolehtiminen

Työsuojelusta ja terveydestä huolehtimisen tavoitteena on, että opiskelija osaa alansa työsuojelumääräykset ja -ohjeet ja noudattaa niitä. Hän osaa arvostaa turvallista, terveellistä ja viihtyisää työympäristöä sekä kehittää sitä. Hän osaa tunnistaa työhön ja työympäristöön liittyvät vaarat ja terveyshaitat sekä suojautua niiltä. Hän osaa suunnitella itselleen ergonomisesti terveellisen työympäristön. Hän osaa pitää huolta omasta terveydestään ja ylläpitää työ- ja toimintakykyään. Työsuojeluasioihin kiinnitetään jatkuvasti huomiota ammattiaineiden opetuksessa. Kaikki opiskelijat suorittavat opintojensa alkuvaiheessa EA II-kurssin sisältöä vastaavat opinnot. Terveystiedon opintojen yhteydessä keskitytään henkilökohtaiseen terveyteen ja työ- ja toimintakykyyn. Perusopintoihin sisältyy myös turvaliikuntaa ja omasta kunnosta ja terveydestä huolehtimista.

Lisäksi koulutuksen tavoitteena tulee olla, että opiskelijalle kehittyy seuraavia kaikilla aloilla tarvittavia valmiuksia:

- oppimistaidot
- ongelmanratkaisutaidot
- vuorovaikutus- ja viestintätaidot
- yhteistyötaidot
- eettiset ja esteettiset taidot.

Oppimistaitojen kehittymiseksi koulutuksessa kehitetään opiskelijan valmiuksia elinikäiseen oppimiseen ja halua itsensä kehittämiseen. Opiskelija saa valmiudet

arvioida omaa oppimistaan ja osaamistaan sekä suunnitella opiskeluaan. Hänen oppii hankkimaan, jäsentämään ja arvioimaan tietoa sekä soveltaa aiemmin opittua muuttuvissa tilanteissa. Opiskelussa ohjataan opiskelijaa itsenäiseen tiedonhakuun.

Ongelmanratkaisutaitojen kehittymiseksi koulutuksessa kehitetään opiskelijan valmiuksia toimia työssään ja ongelmallisissa tilanteissa joustavasti, innovatiivisesti ja uutta luovasti.

Vuorovaikutus- ja viestintätaitojen kehittymiseksi koulutus tuottaa opiskelijalle valmiuksia selviytyä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa työelämässä. Opiskelija saa valmiudet selvittää neuvottelutilanteista ja käyttää suullista ja kirjallista viestintää sekä tietotekniikkaa erilaisissa vuorovaikutus- ja viestintätilanteissa. Yhteistyötaitojen kehittymiseksi koulutus antaa opiskelijalle valmiudet toimia erilaisten ihmisten kanssa ja tiimin jäsenenä sekä olla joustava ihmissuhteissa ja ottaa huomioon toiset ihmiset. Opiskelija oppii tunnistamaan omia ja toisten tunnetiloja ja ottaa niitä rakentavasti huomioon toiminnassaan.

Näitä taitoja kehitetään opetusmenetelmällisillä ratkaisuilla, käytetään esim. luentokeskustelua ja ryhmätöitä teoriaopetuksessa.

Eettisten ja esteettisten taitojen kehittymiseksi koulutus tuottaa opiskelijalle sellaisia valmiuksia, että hän osaa käsitellä ja ratkaista eettisiä ongelmia sekä tiedostaa omat arvonsa ja kulttuuriin pohjautuvia kauneusarvoja ja ottaa ne huomioon toiminnassaan. Hän osaa toimia vastuullisesti, oikeudenmukaisesti ja tehtyjen sopimusten mukaisesti. Hän osaa noudattaa työssään ammattietiikkaa, kuten asiakkaita koskevaa vaitiolovelvollisuutta, tietosuojaa ja kuluttajansuojasäädöksiä

Yhteisten opintojen taide- ja kulttuuriopinnoissa opitaan yleisellä tasolla näitä asioita.

4 TURVALLISUUSALAN PERUSTUTKINNON MUODOSTUMINEN

YHTEISET OPINNOT	20 ov
Pakolliset opintokokonaisuudet	16 ov
Valinnaiset opintokokonaisuudet	4 ov
AMMATILLISET OPINNOT	90 ov
TUTKINNON YHTEISET AMMATILLISET OPINNOT	90 ov
• Turvallisuusalan perustaidot	40 ov
- työssäoppimista	4 ov
• Turvasuojaus	20 ov
-työssäoppimista	12 ov
• Turvajärjestelmien asennus	10 ov
-työssäoppimista	4 ov
• Tietoturvallisuus	10 ov
VALINNAISET AMMATILLISET OPINNOT	10 ov
• Sähkötekniikan perusteet turvallisuusosalalla	10 ov
VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT	10 ov

4.1 Opintojen ajoitus

Turvallisuusalan opintojen ajoitus on havainnollistettu seuraavilla sivuilla olevasta lukusuunnitelmasta. Opinnot etenevät sen mukaan ja ne ovat sijoiteltu modulointiperiaatteen mukaan. Ajoitus on suunniteltu niin, että opinnot etenevät oppilaan tietoa rakentaen ja ne ovat jakaantuneet kolmelle vuodelle.

KOULUTUSKESKUS SALPAUS, Heinola
Teollisuusalat

LUKUSUUNNITELMA

Turvallisuusalan perustutkinto, 120 ov
Turvallisuusalan koulutusohjelma
Turvallisuusvalvoja

Y1, Y2, Y3 yhteisten opintojen jaksot
kt kaksoistutkinnon jaksot
 TOP työssäoppimisen jaksot

TURVN06AOP

14.08.2006 - 31.05.2009

		2006 - 2007					2007 - 2008					2008 - 2009				
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
AMMATILLISET OPINNOT, 90 ov	OV															
TURVALLISUUSALAN PERUSTAITOT, 40 ov			Y1					kt		TOP	Y2	TOP			Y3	TOP
Turvallisuusalan perusteet	7 ov	7														
Työsuojelu ja työtoiminta	4 ov	2			2											
Yritysturvallisuus ja lainsäädäntö	8 ov		8													
Vartijan työn perusteet	2 ov				2											
Vartijan koulutus	2 ov							2								
Järjestyksenvalvojan peruskurssi	1 ov												1			
Ensiapu (EA-1)	1 ov						1									
Ammattimainen voimankäyttö 1	2 ov			1	1											
Ammattimainen voimankäyttö 2	2 ov						1	1								
Ammattimainen voimankäyttö 3	2 ov											1	1			
Turvallisuusalan perustaidot käytännössä	4 ov								4							
Palo- ja ympäristöturvallisuus	2 ov													2		
Opinnäytetyö	3 ov												1	2		
TURVASUOJAUS, 20 ov (ko)																
Turvasuunnittelu	2 ov												2			
Rakenteellinen turvasuojaus(sis. Autocad 1ov.),	3 ov				3											
Turvajärjestelmien toteutus ja ylläpito	3 ov							3								
Turvasuojaus käytännössä	8 ov											8				
Turvasuojaus käytännössä 2	4 ov															4
TIETOTURVALLISUUS, 10 ov (ko)																
Tietokoneen käyttäjän A-kortti	6 ov				6											
Tietoturva ja virustorjunta	2 ov												2			

4.2 Opintojen jaksotus (moduulirakenne)

Turvallisuusalan opintojen jaksotus on havainnollistettu seuraavalla sivulla. Kolmen vuoden opinnot on jaettu viiteentoista moduuliin. Moduulit ovat pituudeltaan keskimäärin kahdeksan opintoviikkoa. Viisi moduulia muodostaa yhden lukuvuoden 40 opintoviikkoa. Kolme moduulia sisältää yhteisten aineiden (20ov.) opetuksen. Kaksitoista moduulia sisältää ammatillisten- ja valinnaisten (90ov + 10ov.) aineiden opetuksen.

Moduulien sijainti on suunniteltu siten, että lukion- tai toisen perustutkinnon suorittanut opiskelija voi suorittaa opintonsa kahdessa lukuvuodessa. Lisäksi moduloinnissa on otettu huomioon jos opiskelijalla on osittaisiakin osaamisen tunnustamisia.

MODULOINTI, Turvallisuusalan koulutusohjelma

Moduuli 1 (9ov)	Moduuli 2 (8ov)	Moduuli 3 (8ov)	Moduuli 4 (7ov)	Moduuli 5 (8ov)
Turvallisuusalan perusteet 7 ov opiskeluun orientointi 1 ov turvallisuusalan uhkatekijät 1 ov asiakaspalvelun perusteet 1 ov uhkatilanteiden ennakointi 1 ov viranomaisorganisaatiot 2 ov Viestintä 1 ov Työsuojelu ja tykytoiminta 1, 2ov ravitsemustietouden perusteet 1	Yritysturvallisuus ja Turvallisuusalan lainsäädäntö, 8 ov turvallisuusalan lainsäädäntö 3 ov yritysturvallisuus 3 ov yhteiskuntatekijöiden ja kulttuurien tuntemus 2 ov	Y1, 6 ov+val 1,2ov ÄK1, EN1, MAT2, FY1, LIIK1, Lukio-opinnot TOP, aikuisopisk. turvallisuusalan perustaidot 4 ov TOP, aikuisopisk.	Tietoturvallisuus, 6ov Tietokoneen käyttäjän A-kortti, 6 ov Ammattimainen voimankäyttö 1, 1 ov	Väliaikaisen vartijan koulutus, 2 ov Turvasuojaus 1, 3 ov (SIS.autocad) 1ov. Työsuojelu ja tykytoiminta , 2 ov Ammattimainen voimankäyttö 1, 1 ov
Moduuli 6 (8ov)	Moduuli 7 (8ov)	Moduuli 8 (8ov)	Moduuli 9 (8ov)	Moduuli 10 (8ov)
Sähkötekniikan perusteet, 6 ov sähköturvallisuus 1 ov tasasähkötekniikka 2 ov vaihtosähkötekn., sähköverkot ja sähköjakelu 1 ov asennustekniikka 2 ov Ensiapu (sis. EA1) 1 ov Ammattimainen voimankäyttö 2. 1 ov	Sähkötekniikan perusteet, 4 ov Elektroniikka, 4 ov Turvajärjestelmien toteutus ja ylläpito, 3 ov Ammattimainen voimankäyttö 2, 1 ov	Turvajärjestelmien asennus 1, 6 ov Vartijan koulutus, 2 ov	TOP, 8 ov turvallisuusalan perustaidot 4 ov turvajärjestelmien asennukset 4 ov TOP, aikuisopisk. turvajärjestelmien asennukset 4 ov turvasuojaus 4 ov	Y2, 6 ov + val2, 2 ov ÄK2, EN1, MA1, TERV1, TAIKU1 VAL 2 ov, psykologia Lukio-opinnot TOP, aikuisopisk. Turvasuojaus 8 ov
Moduuli 11 (8 ov)	Moduuli 12 (8 ov)	Moduuli 13 (8 ov)	Moduuli 14 (8ov)	Moduuli 15 (8ov)
TOP, 8 ov turvasuojaus 8 ov TOP, aikuisopisk. Ammattimainen voimankäyttö 3, 2 ov Ammattimainen viestintä 1 ov Ajoneuvonkäyttö turvallisuusallalla 1ov Palo- ja ympäristöturvallisuus 2ov. Lukio-opinnot	Turvasuunnittelu, 2 ov Tietoturvallisuus, 4ov Tietoturvallisuuden perusteet, 2 ov tietoturva ja virustorjunta, PS Tietoturvalainsäädäntö 2 ov Opinnäytetyö 1 ov Ammattimainen voimankäyttö 3, 1 ov	Vava-opinnot, 2 ov Ammattimainen voimankäyttö 3, 1 ov Palo- ja ympäristöturvallisuus 2ov Opinnäytetyö 2 ov Järjestyksenvalvojan pk 1 ov	Y3, 4 ov ÄK1, RU1, KE1, YKT1 VAL 2+2 ov Lukio-opinnot	TOP, 8 ov Vava-opinnot, 4 ov Turvasuojaus, 4 ov

4.3 Työssäoppimisen järjestäminen

Opintoihin sisältyy 20 - 24 opintoviikkoa työssäoppimista. Työssäoppiminen toteutetaan seuraavasti:

Opintokokonaisuus		AIKA (katso modulointi)
Turvallisuusalan perustaidot	4ov.	Toisen opiskeluvuoden neljäs moduuli (sisältää näytön)
Turvasuojaus	12ov	Kolmannen opiskeluvuoden ensimmäinen moduuli (8ov.) (sisältää näytön) Kolmannen opiskeluvuoden viides moduuli (4ov.)
Turvajärjestelmien asennus	4ov.	Toisen opiskeluvuoden neljäs moduuli (sisältää näytön)

Työssäoppiminen on tavoitteellista ja ohjattua opiskelua. Opetussuunnitelmaan on merkitty opintojaksojen sisältöjä, joihin sisältyy työssäoppimista. Työssäoppimisen suunnitelma ja täsmennetyt tavoitteet liitetään opiskelijoiden henkilökohtaisiin opiskelusuunnitelmiin.

4.4 Arvioinnin toteuttamissuunnitelma

Opiskelijan arvioinnin periaatteet on esitetty opetussuunnitelman yhteisessä osassa. Turvallisuusalan opintokokonaisuuksien arviointien toteuttamissuunnitelma on esitetty seuraavassa luvussa. Jokaisesta kokonaisuudesta on oma ammattiosaamisen näyttönsä.

Ammattiosaamisen näytöt toteutetaan opintokokonaisuuksittain. Opiskelija osoittaa osaamisensa pääsääntöisesti työssäoppimisjakson aikana. Sähkötekniikan perusteet turvallisuusosalalla ja tietoturvallisuus opintokokonaisuuksien kuuluvan näytöt toteutetaan pääsääntöisesti oppilaitoksessa.

Ammattiosaamisen näytön jälkeen käydään arviointikeskustelu, johon osallistuvat pääsääntöisesti opettaja, työelämän edustaja ja opiskelija. Arviointikeskustelu voidaan toteuttaa myös sähköisellä keskustelualustalla tai puhelimitse, mikäli opiskelijan työssäoppimispaikka sijaitsee kaukana (esim. ulkomailla).

Opiskelijan itsearviointi on olennainen osa näyttöjen arviointia. Arviointikeskustelussa kukin arvioija tuo esille arviointinsa perusteluineen. Keskustelun pohjalta saadaan perusteet ammattiosaamisen näytön arvosanalle.

Ammattiosaamisen näytön arvosanasta päättävät opettaja ja työelämäedustaja työssäoppimisjaksolla annettavassa näytössä. Oppilaitosnäytön arvioinnista päättää opettaja. Opettaja päättää tietoturvallisuus ja sähkötekniikan perusteet turvallisuusosalalla opintokokonaisuuksien näyttöarvosanan.

Opintojaksojen arvioinnista vastaa opettaja. Opintojaksojen arvosanat yhdistetään yhdeksi arvosanaksi. Opintokokonaisuuden arvosanaa annettaessa arvioinnissa painotetaan opiskelijan osaamista opintojen loppuvaiheessa. Opintokokonaisuuden arvosana muodostetaan opintojaksojen yhteisarvosanasta ja näytön arvosanasta siten, että näytön merkitys on olennainen. Opintokokonaisuuden arvosanasta päättävät siinä opettavat opettajat yhdessä.

NÄYTTÖJEN SIJAINTI MODULOINNISSA

Moduuli 1.	Moduuli 2.	Moduuli 3.	Moduuli 4.	Moduuli 5.
Moduuli 6.	Moduuli 7.	Moduuli 8.	Moduuli 9.	Moduuli 10.
	ammattiosaamisen näyttö (oppilaitos) sähkötekniikan perusteet turvallisuusosalalla		ammattiosaamisen näyttö (työelämä) turvallisuusalan perustaidot ja turvajärjestelmien asennukset	
Moduuli 11.	Moduuli 12.	Moduuli 13.	Moduuli 14.	Moduuli 15.
ammattiosaamisen näyttö (työelämä) turvasuojaus	ammattiosaamisen näyttö (oppilaitos) tietoturvallisuus ja (turvasuojaus)			

4.4.1 Ammattiosaamisen näyttöjen ja muun arvioinnin suhde

TURVALLISUUSALAN PERUSTUTKINNON ARVIOINNIN JA NÄYTTÖJEN TOTEUTTAMISSUUNNITELMA

TURVALLISUUSALAN PERUSTAIDOT	TURVASUOJAUS	TURVAJÄRJESTELMIEN ASENNUS	TIETOTURVALLISUUS	AMMATILLISET VALINNAISET OPINNOT (SÄHKÖTEKNIIKAN PERUSTEET TURVALLISUUSALALLA)
40 OV	20 OV	10 OV	10 OV	10 OV
NÄYTTÖ Asiakaspalvelutilanteiden hoitaminen ja haavoittuvuusanalyysin tekeminen yrityksessä	NÄYTTÖ Rikosilmoitinjärjestelmän toteutussuunnitelmaluonnoksen tekeminen asiakkaalle	NÄYTTÖ Turvajärjestelmän asennus- ja säätötoimenpide	NÄYTTÖ Virustorjuntaohjelman asentaminen, testaus ja varmuuskopiointi	NÄYTTÖ Suodatetun kokoaaltoasasuuntaajakytkennän rakentaminen, sekä valmiin laitteen mittaus
KÄYTÄNNÖN HARJOITTEET ammattimainen voimankäyttö	TEORIA TIETO rikosilmoitus-, videovalvonta- ja kulunvalvontajärjestelmien toimintaperiaatteet	KÄYTÄNNÖN HARJOITTEET asennus- ja ylläpito harjoitteet	TEORIA TIETO kotitehtävät ja tunnilta tehtävät harjoitukset Tietoturvalainsäädäntö	TEORIA TIETO sähköturvallisuus Tulityökurssi Tasasähkötekniikka Mittaustekniikka Vaihtosähkö, Asennustekniikka ja vianhaku Elektroniikka
TEORIA TIETO turvallisuusalan perusteet lainsäädäntö vartijan kokeet			KÄYTÄNNÖN HARJOITTEET Tietokoneen käyttäjän A-ajokortti Kokeet	KÄYTÄNNÖN HARJOITTEET mittaukset ja kaapelointi asennukset

TYÖSSÄOPPIMINEN JA
AMMATTIOSAAMISEN
NÄYTTÖ

OPPILAITOSNÄYTTÖ

Lisäksi kaikkien opintokokonaisuuksien arviointiin vaikuttaa kaikille aloille yhteinen ydinosaaminen

OPPIMISTAIDOT, ONGELMAN RATKAISUTAIDOT, VUOROVAIKUTUS- JA VIESTINTÄTAIDOT, YHTEISTYÖTAIDOT, EETTISET JA ESTEETTISET TAIDOT

Sekä yhteiset painotukset:

KANSAINVÄLISYYS, KESTÄVÄN KEHITYKSEN EDISTÄMINEN, TEKNOLOGIAN JA TIETOTEKNIIKAN HYÖDYNTÄMINEN, YRITTÄJYYS, LAADUKAS JA ASIAKSLÄHTÖINEN TOIMINTA, KULUTTAJAOSAAMINEN JA TYÖSUOJELUSTA JA TERVEYDESTÄ HUOLEHTIMINEN

4.4.2 Osaamisen tunnustaminen

Osaamisen tunnustamisessa noudatetaan Koulutuskeskus Salpauksessa yhteisesti sovittuja periaatteita.

4.4.2 Todistukset

Noudatetaan Opetushallituksen määräyksiä ja ohjeita.

5 PERUSTUTKINNON OPINTOKOKONAISUUDET JA OPINTOJAKSOT

5.1 Kaikille yhteiset opinnot 20 ov

Sisällöt, ja arvioinnit tulevat Areenasta.

5.2 Ammatilliset opinnot 90 ov

5.2.1 Tutkinnon yhteiset ammatilliset opinnot

YHTEISET AMMATILLISET OPINTOKOKONAISUUDET

1. Turvallisuusalan perustaidot	40ov.
2. Turvasuojaus	20ov.
3. Turvajärjestelmien asennus	10ov.
4. Tietoturvallisuus	10ov.
5. Sähkötekniikan perusteet turvallisuusosalalla	10ov.

5.2.1.1 Turvallisuusalan perustaidot 40ov.

Koko turvallisuusalan perustaitojen keskeisenä asiana on asiakaspalveluosaaminen, viestintä- ja vuorovaikutustaidot. Ydinosaamista kokonaisuudessa on myös alaa säätelevät lait ja yritysturvallisuuden osa-alueiden tunteminen sekä ammattimaisen voimankäytön osaaminen. Lisäksi keskeistä osaamista on terveyden ja toiminta- ja työkyvyn ylläpitäminen sekä ammattietiikka. Perustaitojen opiskelu tapahtuu pääasiassa oppilaitosympäristössä. Opiskelijat osallistuvat lähiopetukseen, jossa perehdytään turvallisuusalaan laaja-alaisesti ja saadaan perustiedot kaikilta turvasektorin alueilta. Opetusmenetelminä käytetään mm.

keskustelevaa luento-opetusta, käytännön harjoituksia, itsenäisiä ja ryhmätyönä tehtäviä harjoitustehtäviä. Opiskelussa korostetaan asiakaslähtöistä palvelutyötä ja yhteistyökykyä sekä vuorovaikutustaitojen harjaantumista kehitetään opetusmenetelmien valinnalla. Työssäoppimalla tästä opintokokonaisuudesta suoritetaan 4 opintoviikkoa. Opintokokonaisuuden opiskeluun sisältyy myös vierailukäyntejä erilaisiin turvallisuusalalla oleviin toimijoihin kuten mm. vankilat, tulli, rajavartiolaitos.

Opintokokonaisuus muodostuu seuraavista opintojaksoista:

- Turvallisuusalan perusteet
- Työsuojelu ja työkyvyn ylläpito
- Lainsäädäntö ja yritysturvallisuus
- Vartijan työn perusteet
- Vartijan koulutus
- Järjestyksenvalvojan peruskurssi
- Ensiapu
- Palo- ja ympäristöturvallisuus
- Ammattimainen voimankäyttö
- Turvallisuusalan perustaidot käytännössä

5.2.1.1.1 Turvallisuusalan perusteet 7ov.

Opintojakson sisältö, toteutus ja menetelmät:

Turvallisuusalan perusteet opintojakso koostuu seuraavista opintojakson osista:

- Opiskeluun orientointi Laajuus: 1 ov
- Asiakaspalvelun perusteet Laajuus: 1 ov
- Viranomaisorganisaatiot Laajuus: 2 ov
- Turvallisuusalan uhkatekijät Laajuus: 1 ov
- Uhkatilanteiden ennakointi 1 Laajuus: 1 ov
- Ammatillinen viestintä Laajuus: 1 ov

Opiskelijan on osattava etsiä yhteyskanavat ja osattava toimia yhteistyössä vartiointialan ja eri turvallisuusalan viranomaisten kanssa. Hänen on tunnettava pääpiirteittäin järjestykseen ja turvallisuuteen liittyvät viranomaisorganisaatiot valtakunnallisesti. Opiskelijan on osattava ottaa huomioon työssään erilaiset yhteiskuntatekijöistä johtuvat

turvallisuuteen vaikuttavat uhkatekijät. Lisäksi hänen on osattava ottaa selvää asuinpaikkakuntansa konkreettisista vaaroista ja uhkista.

Opiskelijan on osattava sanattoman ja sanallisen viestinnän perustaidot, hallittava aktiivisen kuuntelun taito ja tunnistettava oma tapansa olla vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Opiskelijan on osattava toimia kaikenlaisissa tilanteissa vuorovaikutustaitojaan joustavasti käyttäen sekä ymmärtää erilaisissa kulttuureista johtuvaa erilaista tilannekäyttäytymistä. Opiskelijan on kyettävä asialliseen toimintaan erilaisten ihmisten kanssa sekä omassa että asiakkaan työyhteisössä. Opiskelijan on osattava tunnistaa mahdollinen uhkatilanteen syntyminen ja eteneminen sekä toimittava siinä sovinnollisuutta edistäen.

Opiskelijan tulee ymmärtää ja hallita ryhmätoimintojen peruslainalaisuuksia siten, että hän osaa tuettuna ohjata niiden kulkua. Opiskelijan on osattava esimerkiksi puuttua ongelmallisiin ryhmätilanteisiin. Opiskelijan on osattava myös käyttää ryhmätoimintaa mm. työn kehittämiseen. Opiskelijan tulee osata sisäisen ja ulkoisen asiakaspalvelun perusteet, kuten kommunikointi, viestintäyhteistyö sekä tiedon välittäminen. Hänen on osattava toimia asiakaspalvelutilanteessa sujuvasti yhdellä kotimaisella ja auttavasti yhdellä vieraalla kielellä.

Opintojakson arviointikriteerit:

Kiitettävä (K5)

Opiskelijan on hallittava järjestykseen ja turvallisuuteen liittyvät viranomaisorganisaatiot valtakunnallisesti. Opiskelijan on hallittava Suomen sisäiset ja ulkoiset uhkatekijät. Lisäksi hän ymmärtää uhkatekijöiden merkityksen turvallisuusalueelle. Opiskelija osaa tunnistaa mahdollisia uhkatilanteita ja hallitsee erilaisten uhkatilanteiden oikeat toimintaperiaatteet. Opiskelijan on osattava sanattoman ja sanallisen viestinnän perustaidot sekä hänellä on erinomaiset vuorovaikutustaidot. Opiskelijan on osattava asiakaspalvelun perusteet erinomaisesti ja osaa soveltaa niitä omaan työhön. Opiskelija ymmärtää erinomaisesti asiakaspalvelun ja vuorovaikutustaitojen merkityksen turvallisuusalan työtehtävissä. Opiskelijan on osattava toimia asiakaspalvelutilanteessa yhdellä kotimaisella kielellä ja selviydyttävä yhdellä vieraalla kielellä.

Hyvä (H3)

Opiskelijan on tiedettävä eri viranomaisten päätehtävät turvallisuusalalla. Opiskelija hallitsee osaksi Suomen sisäiset ja ulkoiset uhkatekijät. Opiskelija osaa tunnistaa uhkatilanteita. Hänen on osattava ottaa huomioon turvallisuuteen vaikuttavat yhteiskunnalliset muutokset työssään. Opiskelijan on hallittava sanaton ja sanallinen viestintä sekä hänellä on hyvät vuorovaikutustaidot. Hänen on osattava toimia sisäisen ja ulkoisen asiakaspalvelun (viestintä, yhteistyö ja välittäminen) peruseriaatteiden mukaisesti. Opiskelijan on osattava toimia asiakaspalvelutilanteessa yhdellä kotimaisella kielellä ja selviydyttävä yhdellä vieraalla kielellä. Opiskelija ymmärtää asiakaspalvelun ja vuorovaikutustaitojen merkityksen turvallisuusalan työtehtävissä.

Tyydyttävä (T1)

Opiskelijan on osattava ottaa yhteyttä asianomaiseen turvallisuusalan viranomaiseen ja sen takia tiedettävä eri viranomaisten päätehtävät turvallisuusalalla. Hänen on osattava ottaa huomioon turvallisuuteen vaikuttavat yhteiskunnalliset muutokset työssään. Opiskelijan on hallittava sanaton ja sanallinen viestintä sekä aktiivisen kuuntelun taito siten, että selviytyy työtehtävistään. Hänen on osattava toimia sisäisen ja ulkoisen asiakaspalvelun (viestintä, yhteistyö ja välittäminen) peruseriaatteiden mukaisesti sekä osattava vastaanottaa vierailija ja opastaa tätä annettujen ohjeiden mukaisesti. Opiskelijan on osattava toimia asiakaspalvelutilanteessa yhdellä kotimaisella kielellä ja selviydyttävä yhdellä vieraalla kielellä.

Kirjallisuus:

- Hjelt-Putilin Paula: Turvallisuutta viestinnällä 2005
- Palvelualojen Toimialaliitto PAM ry: Toimi turvallisesti – Toimintaohjeita uhkatilanteisiin vartijalle ja vartiointiliikkeen asiakkaalle 2003

5.2.1.1.2 Työsuojelu ja työkyvyn ylläpito 4ov.

Opintojakson sisältö, toteutus ja menetelmät:

Opiskelijan on osattava osoittaa toiminnallaan ja tiedoillaan kykyä ja halua ylläpitää ja edistää terveyttä. Hänen on tiedostettava terveyttä kuluttavia tekijöiden, kuten tupakoinnin, sekä päihteiden ja huumeiden käytön ja vaikutus työhön ja työyhteisöön. Opiskelijan on osattava laatia itselleen henkilökohtainen liikuntaohjelma, noudattaa sitä ja arvioida sen vaikutuksia. Hänen on osattava ylläpitää kuntoa selviytyäkseen työn vaatimuksista ja suoritettava hyväksytysti viralliset aerobista kestävyyttä ja lihaskuntoa mittaavat kuntotestit. Hänen on oltava tietoinen liikunnan, ravinnon ja terveyden välisistä yhteyksistä sekä terveyttä edistävästä tekijöistä, joita ovat mm. mielenterveyden ja ihmissuhteiden merkitys yksilön toimintakykyyn. Hänen on tunnistettava työn ja terveyden väliset yhteydet ja turvallisuusalan kannalta keskeiset kuormitustekijät, kuten vuoro työ, pitkät työvuorot, epäsäännöllinen ruokailu, työn vaarallisuus, työuupumus.

Opiskelijan on osattava noudattaa työssään turvallisuusalaan liittyvää keskeisintä lainsäädäntöä. Hänen on osattava kehittää työskentelytapojaan ja työympäristöään turvalliseksi ja terveelliseksi yhteistyössä muiden kanssa. Hänen on osattava edistää työviihtyvyyttä ja ymmärtää työyhteisön vaikutus työturvallisuuteen. Hänen on osattava työnsä ergonomiset vaatimukset. Opiskelijan on osattava toimia turvallisuusalaan liittyvän ammattietiikan mukaisesti.

Opintojakson arviointikriteerit:

Kiitettävä (K5)

Opiskelijan on osattava laatia itselleen henkilökohtainen liikuntaohjelma, noudattaa sitä ja arvioida sen vaikutuksia. Hänen on osattava ylläpitää kuntoa selviytyäkseen työn vaatimuksista ja suoritettava hyväksytysti viralliset aerobista kestävyyttä ja lihaskuntoa mittaavat kuntotestit. Opiskelija hallitsee keskeiset asiat työlainsäädännöstä. Opiskelija tunnistaa työssä ja työympäristössä esiintyviä vaaroja ja kuormitustekijöitä sekä osaa kehittää työskentelytapojaan ja työympäristöään turvallisemmaksi ja terveellisemmäksi. Hän tietää elintapojen merkityksen terveydelleen. Hänellä on erinomaiset tiedot työergonomiasta ja tietää tapaturmien ehkäisemiseen tähtäävistä toimintatavoista. Opiskelija oppii tunnistamaan oman fyysisen ja psyykkisen jaksamisensa rajoja sekä niihin vaikuttavia tekijöitä. Hän osaa tarvittaessa hakea ongelmatilanteessa

terveydenhuoltopalveluja työ- ja toimintakykynsä ylläpitämiseksi. Opiskelija osaa soveltaa saamaansa tietoa arkipäivän elämään.

Hyvä (H3)

Opiskelijan on osattava laatia itselleen henkilökohtainen liikuntaohjelma. Hänen on osattava ylläpitää kuntoa selviytyäkseen työn vaatimuksista ja suoritettava hyväksytysti viralliset aerobista kestävyyttä ja lihaskuntaa mittaavat kuntotestit. Opiskelijan on osoitettava toiminnallaan kiinnostusta työterveyden ylläpitämiseen sekä ymmärrettävä liikunnan merkitys omalle hyvinvoinnilleen, työ- ja toimintakyvyilleen sekä työtehtävien suorittamiselle. Lisäksi opiskelijan on osattava ylläpitää kuntoa henkilökohtaisen liikuntaohjelman avulla. Opiskelija hallitsee keskeiset asiat työlainsäädännöstä. Opiskelija tunnistaa työssä ja työympäristössä esiintyviä vaaroja ja kuormitustekijöitä. Hänen on noudatettava työaikoja ja kyettävä toimimaan vireänä päivittäisissä tehtävissä. Hänen on toimittava terveyttä edistävien tapojen mukaisesti opiskelu- ja työyhteisössä.

Tyydyttävä (T1)

Opiskelijan on osattava noudattaa työaika- ja työturvallisuuslakia. Hänen on noudatettava työaikoja ja kyettävä toimimaan vireänä päivittäisissä tehtävissä. Opiskelijan on osoitettava toiminnallaan kiinnostusta työterveyden ylläpitämiseen sekä ymmärrettävä liikunnan merkitys omalle hyvinvoinnilleen, työ- ja toimintakyvyilleen sekä työtehtävien suorittamiselle. Hänen on toimittava terveyttä edistävien tapojen mukaisesti opiskelu- ja työyhteisössä. Lisäksi opiskelijan on osattava ylläpitää kuntoa henkilökohtaisen liikuntaohjelman avulla.

Kirjallisuus:

- Työturvallisuuslaki
- Työsopimuslaki
- Työaikalaki
- Työterveyshuoltolaki
- Laki nuorista työntekijöistä
- Laki työsuojelun valvonnasta ja muutoksenhausta työsuojeluasioissa 1973/131
- Työsuojelutoimijat Suomessa (Sosiaali- ja Terveysministeriö, Työsuojelupiirit, Työturvallisuuskeskus, Työterveyslaitos, Työsuojelurahasto)

5.2.1.1.3 Lainsäädäntö ja yritysturvallisuus 8ov.

Opintojakson sisältö, toteutus ja menetelmät:

Lainsäädäntö ja yritysturvallisuus opintojakso koostuu seuraavista opintojakson osista:

- Turvallisuusalan lainsäädäntö Laajuus: 3 ov
- Yritysturvallisuus Laajuus: 3 ov
- Yhteiskuntatekijöiden ja kulttuurien tuntemus Laajuus: 2 ov

Opiskelijan on osattava turvallisuusalan keskeinen lainsäädäntö ja miten se vaikuttaa konkreettisesti hänen työhönsä. Lisäksi opiskelijan täytyy olla tietoinen erilaisten rikosten vakavuuksista ja vakavuuden vaikutuksesta rangaistukseen.

Opiskelijan on tunnettava toimintaperiaatteet yritysturvallisuuteen vaikuttavien onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteiden varalta sekä rikoksien torjumiseksi. Opiskelijan on osattava käytännön työssä havainnoida seuraavanlaisia yritysturvallisuuden osa-alueita: tuotannon ja toiminnan turvallisuus, työturvallisuus, ympäristöturvallisuus, pelastustoiminta, tietoturvallisuus (salassapitovelvollisuus, dokumenttien käsittely, luokitus ja säilytys, puhelimen käyttö), henkilöturvallisuus (vartiointi, järjestyksenvalvonta, henkilösuojaus, sosiaalteknikka), toimitilaturvallisuus (kulunvalvonta, LVI-tekniikka) ja rikosturvallisuus (rikosilmoitinjärjestelmät, murtosuojaukset, rakenteelliset suojaukset). Hänen on myös osattava tehdä epäkohdista tarvittavat ilmoitukset. Tämän vuoksi hänen on tiedettävä, mitä yritysturvallisuustoiminnalla tarkoitetaan, ja ymmärrettävä haavoittuvuusanalyysin merkitys yrityksen turvallisuus- ja vahinkoriskien hallinnassa.

Opiskelijan on tunnettava pääpiirteet työtehtävissään esille tulevista muista kulttuureista. Opiskelijan on osattava ottaa toimintoissaan huomioon eri kulttuurien erityisvaatimukset ja osattava käyttäytyä joustavasti eri kulttuuritaustaisia asiakkaita kohtaan.

Opintojakson arviointikriteerit:

Kiitettävä (K5)

Opiskelija osaa turvallisuusalaan liittyvän keskeisen lainsäädännön ja osaa soveltaa sitä käytäntöön. Hänen on hallittava kansalaisten perusoikeudet ja velvollisuudet yhteiskunnassa. Opiskelija hallitsee kokonaisuudessaan oikeusprosessin sekä rikosoikeus ja rikosprosessin. Lisäksi opiskelija osaa omatoimisesti hakea tietoa uudistuvasta lainsäädännöstä. Hän tietää rikos- ja rangaistuslajit sekä osaa eritellä erilaisten rikosten vakavuuden ja vaikutuksen rangaistavuuteen.

Opiskelija hallitsee erinomaisesti yritysturvallisuuden perusteet ja osa-alueet. Opiskelija hallitsee riskienhallinnan teorian ja osaa tunnistaa uhkia ja riskejä sekä arvioida niiden merkitystä yrityksen toiminnalle, niiden henkilöstölle ja omaisuudelle, maineelle ja ympäristölle. Hän hallitsee haavoittuvuusanalyysimenetelmän ja riskitaulukon sekä osaa soveltaa niitä käytäntöön.

Opiskelija hallitsee eri kulttuurien pääpiirteet. Opiskelija osaa ottaa toiminnoissaan huomioon eri kulttuurien erityisvaatimukset ja osaa käyttäytyä joustavasti eri kulttuuritaustaisia asiakkaita kohtaan.

Hyvä (H3)

Opiskelijan on osattava turvallisuusalan keskeinen lainsäädäntö ja miten se vaikuttaa konkreettisesti hänen työhönsä. Opiskelija on tietoinen erilaisten rikosten vakavuuksista ja vakavuuden vaikutuksesta rangaistukseen. Hänen on hallittava kansalaisten perusoikeudet ja velvollisuudet yhteiskunnassa.

Opiskelija hallitsee yritysturvallisuuden perusteet ja osa-alueet. Opiskelija hallitsee riskienhallinnan teorian ja osaa tunnistaa uhkia ja riskejä sekä arvioida niiden merkitystä yrityksen toiminnalle, niiden henkilöstölle ja omaisuudelle, maineelle ja ympäristölle. Hän ymmärtää haavoittuvuusanalyysimenetelmän merkityksen.

Opiskelija hallitsee osaksi eri kulttuurien pääpiirteet. Opiskelija osaa ottaa toiminnoissaan huomioon eri kulttuurien erityisvaatimukset ja osaa käyttäytyä joustavasti eri kulttuuritaustaisia asiakkaita kohtaan.

Tyydyttävä (T1)

Opiskelijan on osattava noudattaa työhönsä liittyvää keskeistä lainsäädäntöä, mm. hätävarjelua, pakkotilaa, kotirauhaa ja jokamiehen kiinniotto-oikeutta, vaitiolo- ja tietosuojasäännöksiä. Hänen on tiedettävä kansalaisten perusoikeudet ja velvollisuudet yhteiskunnassa. Opiskelijan on osattava tunnistaa yritysten turvallisuuteen vaikuttavia riskejä ja aloittaa tarvittaessa torjuntatoimet. Opiskelija ymmärtää eri kulttuurien merkityksen työssään.

Kirjallisuus:

- Rikoslaki
- Miettinen Juha: Yritysturvallisuuden käsikirja 2002
- www.pk-rh.com
- Mikhula Arja: Kommunikointi eri maissa

5.2.1.1.4 Vartijan työn perusteet, vartijan koulutus, järjestyksenvalvojan peruskurssi 5ov.

Opintojaksojen sisältö, toteutus ja menetelmät:

Vartijan työn perusteet ja vartijan koulutus opintojaksot toteutetaan Sisäasiainministeriön antaman 780/2002 asetuksen mukaisesti. Järjestyksenvalvojan peruskurssi toteutetaan Sisäasiainministeriön vahvistaman järjestyksenvalvojakoulutuksen mukaisesti (SM-1999–613/Tu-53).

Opintojakson arviointikriteerit:

Opiskelijan on suoritettava opintojaksot hyväksytysti sisäasiainministeriön määräyksen mukaisesti ja läpäistävä niihin kuuluvat teoriakokeet. Opintojaksot arvioidaan Hyväksytty/Hylätty mukaisesti.

Kirjallisuus:

- Laki yksityisistä turvapalveluista
- Sisäasiainministeriön 15.4.2004 vahvistama järjestyksenvalvojan peruskurssin koulutusaineisto
- Järjestyslaki
- Kokoon tumislaki
- Laki järjestyksenvalvojista

5.2.1.1.5 Palo- ja ympäristöturvallisuus 2ov.**Opintojakson sisältö, toteutus ja menetelmät:**

Opiskelijan on osattava opastaa yritysten ja laitosten henkilökuntaa paloturvallisuuteen liittyvissä perusasioissa ja tunnettava ympäristöministeriön ohjeet ja määräykset. Opiskelijan on osattava yritysten ja laitosten turvallisuussuunnitelmasta palo- ja pelastusturvallisuuteen liittyvät asiat. Hänen on sisäistettävä ennalta ehkäisevän työn merkitys paloturvallisuudessa.

Opiskelijan on tunnettava yleisimmät palotekniset laitteistot ja osattava niiden toimintaperiaatteet. Hänen on osattava automaattisen paloilmoittimen toimintaperiaatteet ja tunnistettava hälytyksen lähde. Opiskelijan on osattava varautua poikkeusoloihin, minkä vuoksi hänen on tunnettava poikkeusoloja koskeva lainsäädäntö pääpiirteissään, tunnettava

suomalainen varautumis- ja väestönsuojelujärjestelmä, tiedettävä paikallisten väestönsuojien sijainnit ja osattava auttaa niiden toimintakuntoon saattamisessa sekä tunnettava mahdolliset uhat. Opiskelijan on osattava ensitoimenpiteet erilaisissa onnettomuustilanteissa siten, että hän kykenee aloittamaan pelastustoiminnan johtamisen ennen poliisi- tai pelastusviranomaisen tuloa onnettomuuspaikalle.

Opintojakson arviointikriteerit:

Kiitettävä (K5)

Opiskelijan on osattava nimetä keskeisimmät yrityksen ja laitoksen paloturvallisuuteen vaikuttavat asiat. Hän osaa rakenteellisen palonehkäisyn perusasiat ja osaa tunnistaa rakennuksen teknisen paloturvallisuusjärjestelmän. Opiskelijan on osattava ensitoimenpiteet erilaisissa onnettomuustilanteissa siten, että hän kykenee aloittamaan pelastustoiminnan johtamisen ennen poliisi- tai pelastusviranomaisen tuloa onnettomuuspaikalle. Opiskelija tuntee yhteiskunnan varautumisvelvoitteen siten, että hän tietää poikkeusolojen määritelmän ja siitä aiheutuvat velvoitteet. Hän hallitsee väestönsuojan toimintakuntoon saattamisen. Lisäksi hän osaa tehdä huomioita ympäristön uhkatekijöistä.

Hyvä (H3)

Opiskelijan on osattava nimetä keskeisimmät yrityksen ja laitoksen paloturvallisuuteen vaikuttavat asiat. Hän osaa rakenteellisen palonehkäisyn perusasiat ja osaa tunnistaa joitakin rakennuksen teknisiä paloturvallisuusjärjestelmiä. Opiskelijan on osattava toimia onnettomuuden sattuessa järkevästi ja johdonmukaisesti.

Tyydyttävä (T1)

Opiskelijan on osattava nimetä keskeisimmät yrityksen ja laitoksen paloturvallisuuteen vaikuttavat asiat. Hänen on osattava opastaa palokunta kohteeseen.

Kirjallisuus:

- Ympäristöministeriö: Rakennusten paloturvallisuus & paloturvallisuus korjausrakentamisessa. Ympäristöopas 39.

5.2.1.1.6 Ensiapu 1ov.

Opintojakson sisältö, toteutus ja menetelmät:

Opiskelijan on osattava työnsä tavallisimmat ensiaputilanteet. Ensiavun opintojakso antaa opiskelijalle perustiedot ja – taidot auttaa hätätilanteessa ja tavallisimmissa sairaus- ja

onnettomuustilanteissa. Ensiapu opintojakso toteutetaan Suomen Punaisen Ristin (SPR) ensiapu 1 ja 2 mukaisesti.

Opintojakson arviointikriteerit:

Opintojakso arvioidaan Hyväksytty/ Hylätty mukaisesti. Opiskelijan täytyy suorittaa hyväksytysti SPR:n EA1ja2 tasoa vastaavat kurssit.

Kirjallisuus:

- SPR

5.2.1.1.7 Ammattimainen voimankäyttö 6ov.

Opintojakson sisältö, toteutus ja menetelmät:

Opiskelijan on ymmärrettävä voimantuoton perusteet ja osattava soveltaa niitä tekniikoissaan luontevasti. Opiskelijan on osattava liikkuminen, väistöt ja torjunnat sekä osattava soveltaa niitä muuttuvissa oloissa. Hänen on osattava soveltaa kaatumisen, irtautumisen, kuljetuksen, kiinnioton ja hallinnan perustekniikoita. Hänen on osattava suhteuttaa toimintansa uhan asteeseen ja ymmärrettävä jälkihoidon merkitys. Lisäksi opiskelijan on osattava käyttää yleisimpiä voimakeinoja itsepuolustustilanteissa ja hänen tulee tietää voimankäyttövälineet ja niiden käytön perusperiaatteet sekä harjoitella säännöllisesti niiden käyttöä.

Opintojakson arviointikriteerit:

Kiitettävä (K5)

Opiskelijan on ymmärrettävä voimantuoton perusteet ja osattava soveltaa niitä tekniikoissaan luontevasti. Opiskelijan on osattava liikkuminen, väistöt ja torjunnat sekä osattava soveltaa niitä muuttuvissa oloissa. Hänen on osattava soveltaa kaatumisen, irtautumisen, kuljetuksen, kiinnioton ja hallinnan perustekniikoita. Hänen on osattava suhteuttaa toimintansa uhan asteeseen ja ymmärrettävä jälkihoidon merkitys. Lisäksi opiskelija osaa erinomaisesti käyttää yleisimpiä voimakeinoja itsepuolustustilanteissa ja hän tietää voimankäyttövälineet ja hallitsee niiden käytön.

Hyvä (H3)

Opiskelija osaa kontrolloida omaa käytöstään ja ymmärtää voimankäyttö- ja itsepuolustustilanteisiin liittyviä psyykkisiä reaktioita. Hänen on osattava suhteuttaa toimintansa uhan asteeseen. Opiskelija osaa käyttää yleisimpiä voimakeinoja itsepuolustustilanteissa ja hän tietää voimankäyttövälaineet ja niiden käytön peruseräatteen.

Hän osaa voimantuoton perusteet liikkuminen, väistöt ja torjunnat sekä osattava kaatumisen, irtautumisen, kuljetuksen, kiinnioton ja hallinnan perustekniikat.

Tyydyttävä (T1)

Opiskelija osaa kontrolloida omaa käytöstään ja ymmärtää voimankäyttö- ja itsepuolustustilanteisiin liittyviä psyykkisiä reaktioita. Hän osaa voimantuoton perusteet liikkuminen, väistöt ja torjunnat sekä osattava kaatumisen, irtautumisen, kuljetuksen, kiinnioton ja hallinnan perustekniikat.

Kirjallisuus:

5.2.1.1.8 Turvallisuusalan perustaidot käytännössä 4ov.

Opintojakson sisältö, toteutus ja menetelmät:

Opintojakso toteutetaan työssäoppimalla. Opiskelijan on osattava sanattoman ja sanallisen viestinnän perustaidot, hallittava aktiivisen kuuntelun taito ja tunnistettava oma tapansa olla vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Opiskelijan on osattava toimia kaikenlaisissa tilanteissa vuorovaikutustaitojaan joustavasti käyttäen. Opiskelijan on kyettävä asialliseen toimintaan erilaisten ihmisten kanssa sekä omassa että asiakkaan työyhteisössä.

Opintojakson arviointikriteerit:

Kiitettävä (K5)

Opiskelijalla on erinomaiset vuorovaikutus -, yhteistyö- ja asiakaspalvelutaidot. Opiskelija osaa toimia kaikenlaisissa tilanteissa vuorovaikutustaitojaan joustavasti käyttäen. Hän

osaa toimia myös vaikeissa asiakaspalvelutilanteissa mallikkaasti ja osaa hallita omat tunteensa työyhteisö-, asiakaspalvelu- ja muissa vuorovaikutustilanteissa. Opiskelija ymmärtää asiakaspalvelun merkityksen yrityksen toiminnassa. Opiskelija työskentelee tehokkaasti ja ripeästi sekä noudattaa sovittuja työaikoja.

Hyvä (H3)

Opiskelijalla on hyvät vuorovaikutus -, yhteistyö- ja asiakaspalvelutaidot. Opiskelija osaa toimia kaikenlaisissa tilanteissa vuorovaikutustaitojaan joustavasti käyttäen. Opiskelija osaa toimia asiallisesti asiakaspalvelutilanteissa. Opiskelijan tulee osata viestiä asiallisesti ja kohteliaasti. Opiskelija noudattaa sovittuja työaikoja.

Tyydyttävä (T1)

Opiskelija osaa toimia asiallisesti asiakaspalvelutilanteissa. Opiskelijan tulee osata viestiä asiallisesti ja kohteliaasti. Hän selviytyy tavanomaisimmista asiakaspalvelu- ja vuorovaikutustilanteista.

Arviointisuunnitelma:

Opiskelijaa arvioidaan oppilaitoksessa teoriakokein, työkokein ja oppimistehtävien avulla. Ammattiosaamisen näytössä arvioidaan vuorovaikutustaitoja ja yritysturvallisuuden osa-alueisiin pohjautuvaa tietoa.

Opintokokonaisuuden arviointi:

teoriakokeet	käytännön kokeet	oppimistehtävät ja muu arviointi	ammattiosaamisen näyttö
--------------	------------------	----------------------------------	-------------------------

Opintokokonaisuuden arvosana määräytyy osin näytön mukaan, muun arvioinnin tehtävänä on vahvistaa kokonaisvaltaista näkemystä opiskelijan taidoista. Lisäksi arvioinnissa huomioidaan opetussuunnitelman kaikille aloille kuuluva ydinosaaminen.

Näytön toteuttamissuunnitelma:

Turvallisuusalan perustaidot opintokokonaisuuden näyttö toteutetaan toisen opiskeluvuoden neljännessä moduulissa työssäoppimisen yhteydessä. Näytön kesto on kaksi viikkoa. Näytöt toteutetaan työssäoppimispaikkarekisteriin merkityissä työssäoppimispaikoissa. Koulutuksenjärjestäjä kohtaisena näyttöaineistona käytetään

soveltuvin osin turvallisuusalan perustutkinnon kansallista opintokokonaisuuden näyttöaineistoa.

Näytössä opiskelija laatii yritysturvallisuuden osa-alueisiin pohjautuvan turvallisuussuunnitelma luonnoksen PK-yritykselle, joka täyttää eri lainsäädännön velvoitteet (riskikartoitus-riskianalyysi-suunnitelmaluonnos-toimintaohjeet). Suunnitelman toimenpide-ehdotusten ja sen sisällön tulee perustua opiskelijan laatimaan riskianalyysiin kohdeyrityksestä (lähtötiedot suunnitelmaa varten).

Lisäksi Opiskelija osoittaa riittävää vuorovaikutustaitojen tuntemusta ja hallintaa kyetäkseen toimimaan erilaisissa asiakaspalvelu- ja ryhmätyötilanteissa. Opiskelija ennakoii mahdollisia uhkatilanteita ja soveltaa vuorovaikutustaitoja ongelmatilanteiden ratkaisun saavuttamiseksi.

Opintojen jakautuminen

	ammattiteoria, käytännön kokeet, oppimistehtävät ja muu arviointi	työssäoppiminen
1. vuosi	23ov.	
2. vuosi	5 ov.	4 ov.
3. vuosi	8 ov.	
yhteensä 40ov.	36 ov.	4 ov.

5.2.1.2 Turvasuojaus 20ov.

Opintokokonaisuuden tuottama osaaminen ja tavoitteet paikallisten ja alueellisten tarpeiden pohjalta:

Opiskelijan osattava opastaa aitojen, porttien, palo-ovien, valaistuksen ja lukitusten käytössä ja tunnettava niiden toimintaperiaatteet. Hänellä on myös oltava perustiedot kiinteistöjen rakenteellisesta turvallisuudesta. Opiskelijan on tunnettava rakenteellista turvallisuutta ja turvallisuustekniikkaa koskeva keskeinen käsitteistö. Hänen on osattava arvioida työnsä laatua.

Opiskelijan on osattava laatia pienehkön turvallisuusjärjestelmän suunnitelmaluonnos, minkä vuoksi hänen on tunnettava rikosilmoitusjärjestelmät ja niiden erilaisiin kohteisiin soveltuva käyttö. Hänen on ymmärrettävä kehävalvonnan, kuorivalvonnan, tilavalvonnan ja kohdevalvonnan ominaispiirteet ja niiden tavallisimmat toteutustavat. Hänen on

osattava myös paloilmoitus- ja palovaroitinjärjestelmien toiminnan periaatteet. Opiskelijan on osattava hahmottaa kohteiden erilaisia turvallisuusvaatimuksia sekä tunnettava kohteiden sekä laitteiden erilaiset turvallisuus- ja riskiluokitukset. Opiskelijan on osattava tehdä pienehköjen järjestelmien kustannusarvioita, ja hänellä on oltava perustiedot myyntitoiminnasta. Hänen on osattava käsitellä ja säilyttää oikein turvallisuusjärjestelmiin liittyviä dokumentteja ja ymmärrettävä järjestelmien erityisluonne kiinteistöissä (vaitiolovelvollisuus). Opiskelijan on tiedettävä, miksi ja miten erilaiset kiinteistön järjestelmät voidaan integroida toimimaan yhteen. Opiskelijan on ymmärrettävä teknisten turvallisuusjärjestelmien rooli osana yritysturvallisuutta. Hänen on tunnettava olennaisimmat järjestelmiä koskevat ohjeet, kuten Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliiton ohjeet.

Opiskelijan on hallittava rikosilmoitus-, videovalvonta- ja kulunvalvontajärjestelmien toimintaperiaatteet ja käyttö siten, että hän voi osallistua järjestelmien ylläpitoon ja käytön opastukseen. Opiskelijan on osattava ilmaisimien toimintaperiaatteet ja ominaisuudet, kuten yleisimmät väärien hälytysten aiheuttajat. Lisäksi hänellä on oltava perustiedot talotekniikkaan liittyvistä järjestelmistä ja niiden merkityksestä kiinteistön häiriöttömälle toiminnalle ja turvallisuudelle. Opiskelijan on osattava käyttää turvallisuusvalvomon laitteistoja ja ymmärrettävä niiden toimintaperiaatteet sekä tiedettävä hyvän ergonomian periaatteet. Hänen on ymmärrettävä valvomotoiminta ja valvontatyö osana yritysturvallisuutta.

Opintokokonaisuuden sisältö, toteutus ja menetelmät

Opintokokonaisuus jakaantuu seuraaviin jaksoihin

- rakenteellinen turvasuojaus 2 ov
- turvajärjestelmien toteutus ja ylläpito 3 ov
- turvasuunnittelu 3ov
- turvasuojaus käytännössä 8 ja 4 opintoviikkoa

Opintokokonaisuus toteutetaan opiskelemalla oppilaitoksessa teoriaopinnot ja käytännön työharjoitukset sekä työssäoppimalla. Työssäoppimalla tästä opintokokonaisuudesta toteutetaan 12 opintoviikkoa. Työssäoppiminen edellyttää, että ensin on suoritettu turvasuojauksen teoriaopinnot.

5.2.1.2.1 Rakenteellinen turvasuojaus 2ov.

Opintojakson sisältö, toteutus ja menetelmät:

Opiskelijan osattava opastaa aitojen, porttien, palo-ovien, valaistuksen ja lukitusten käytössä ja tunnettava niiden toimintaperiaatteet. Hänellä on myös oltava perustiedot kiinteistöjen rakenteellisesta turvallisuudesta. Opiskelijan on tunnettava rakenteellista turvallisuutta koskeva keskeinen käsitteistö.

Koulutuksessa tutustutaan rakenteellisen murtosuojauksen ns. kehäajatteluun ja erilaisten esteiden suoja-arvon parantamiseen esim. valaistuksen, teknisen valvonnan ja vartioinnin, opasteiden ja kieltotaulujen avulla. Lisäksi opitaan rakennusten ympäristön (esim. aidat, istutukset) ja rakenteiden (ulkoseinät, väliseinät, lattiat, katot, ovat, ikkunat) merkitys.

Hänen on osattava arvioida työnsä laatua. Hänen on osattava käsitellä ja säilyttää oikein turvallisuusjärjestelmiin liittyviä dokumentteja ja ymmärrettävä järjestelmien erityisluonne kiinteistöissä (vaitiolovelvollisuus). Hänen on tunnettava pääperiaatteet Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliiton murtosuojaohjeista.

Opintojakson arviointikriteerit:

Kiitettävä (K5)

Opiskelija hallitsee rakenteellisen turvallisuuden osa-alueet ja käsitteistön erinomaisesti sekä ymmärtää niiden merkityksen kiinteistön suojaamisessa. Opiskelija hallitsee erinomaisesti Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliiton murtosuojaohjeet ja osaa soveltaa niitä käytännön työssä.

Hyvä (H3)

Opiskelija hallitsee rakenteellisen turvallisuuden osa-alueet ja käsitteistön sekä ymmärtää niiden merkityksen kiinteistön suojaamisessa. Opiskelija hallitsee Suomen

Vakuutusyhtiöiden Keskusliiton murtosuojeluohjeet ja osaa soveltaa niitä käytännön työssä.

Tyydyttävä (T1)

Opiskelija hallitsee osia rakenteellisen turvallisuuden osa-alueista ja käsitteistöstä sekä ymmärtää niiden merkityksen kiinteistön suojaamisessa.

Kirjallisuus:

- Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliiton murtosuojeluohjeet
- Sähkötieto ry: Sähköinen lukitus ja oviautomaatiikka 2003 ST-käsikirja 18

5.2.1.2.2 Turvajärjestelmien toteutus ja ylläpito 3ov.

Opintojakson sisältö, toteutus ja menetelmät:

Opiskelijan on tunnettava turvallisuustekniikkaa koskeva keskeinen käsitteistö. Hänen on hallittava rikosilmoitus-, videovalvonta- ja kulunvalvontajärjestelmien toimintaperiaatteet ja käyttö siten, että hän voi osallistua järjestelmien ylläpitoon ja käytön opastukseen. Opiskelijan on osattava ilmaisimien toimintaperiaatteet ja ominaisuudet, kuten yleisimmät väärin hälytysten aiheuttajat. Lisäksi hänellä on oltava perustiedot talotekniikkaan liittyvistä järjestelmistä ja niiden merkityksestä kiinteistön häiriöttömälle toiminnalle ja turvallisuudelle.

Opiskelijan on osattava laatia pienehkön turvallisuusjärjestelmän suunnitelmaluonnos, minkä vuoksi hänen on tunnettava rikosilmoitusjärjestelmät ja niiden erilaisiin kohteisiin soveltuva käyttö. Hänen on ymmärrettävä kehävalvonnan, kuorivalvonnan, tilavalvonnan ja kohdevalvonnan ominaispiirteet ja niiden tavallisimmat toteutustavat. Hänen on osattava myös paloilmoitus- ja palovaroitinjärjestelmien toiminnan periaatteet.

Opiskelijan on osattava hahmottaa kohteiden erilaisia turvallisuusvaatimuksia sekä tunnettava kohteiden sekä laitteiden erilaiset turvallisuus- ja riskiluokitukset. Opiskelijan on osattava tehdä pienehköjen järjestelmien kustannusarvioita, ja hänellä on oltava perustiedot myyntitoiminnasta. Hänen on osattava käsitellä ja säilyttää oikein turvallisuusjärjestelmiin liittyviä dokumentteja ja ymmärrettävä järjestelmien erityisluonne kiinteistöissä (vaitiolovelvollisuus). Opiskelijan on tiedettävä, miksi ja miten erilaiset

kiinteistön järjestelmät voidaan integroida toimimaan yhteen. Opiskelijan on ymmärrettävä teknisten turvallisuusjärjestelmien rooli osana yritysturvallisuutta. Hänen on tunnettava

olennaisimpia järjestelmiä koskevat ohjeet, kuten Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliiton ohjeet.

Opintojakson arviointikriteerit:

Kiitettävä (K5)

Opiskelija osaa hahmottaa erinomaisesti kohteiden erilaisia turvallisuusvaatimuksia sekä tuntee kohteiden sekä laitteiden erilaiset turvallisuus- ja riskiluokitukset. Opiskelija osaa laatia pienehkön turvallisuusjärjestelmän suunnitelmaluonnoksen ja osaa tehdä pienehköjen järjestelmien kustannusarvioita. Hän osaa käsitellä ja säilyttää oikein turvallisuusjärjestelmiin liittyviä dokumentteja ja ymmärtää järjestelmien erityisluonteen kiinteistöissä (vaitiolovelvollisuus). Opiskelija ymmärtää teknisten turvallisuusjärjestelmien roolin, valvomotoiminnan ja valvontatyön osana yritysturvallisuutta.

Opiskelija hallitsee erinomaisesti rikosilmoitus-, videovalvonta- ja kulunvalvontajärjestelmien toimintaperiaatteet ja käytön siten, että hän voi osallistua järjestelmien ylläpitoon ja käytön opastukseen. Hän tuntee olennaisimmat järjestelmiä koskevat ohjeet, kuten Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliiton ohjeet. Lisäksi hän osaa myös paloilmoitus- ja palovaroitinjärjestelmien toiminnan periaatteet. Opiskelija tietää miksi ja miten erilaiset kiinteistön järjestelmät voidaan integroida toimimaan yhteen. Hän osaa rikosilmoitinjärjestelmän ilmaisimien toimintaperiaatteet ja ominaisuudet kuten yleisimmät väärin hälytysten aiheuttajat. Lisäksi opiskelijalla on hyvät perustiedot talotekniikkaan liittyvistä järjestelmistä ja hän ymmärtää niiden merkityksen kiinteistön häiriöttömälle toiminnalle ja turvallisuudelle. Opiskelijan tuntee lainsäädännön asettamat säädökset tekniselle kuuntelulle ja kameravalvonnalle. Lisäksi hänen on ymmärrettävä salassapidon merkitys ja toimittava sen mukaisesti.

Hyvä (H3)

Opiskelija osaa hahmottaa erinomaisesti kohteiden erilaisia turvallisuusvaatimuksia sekä tuntee kohteiden sekä laitteiden erilaiset turvallisuus- ja riskiluokitukset. Opiskelija osaa laatia pienehkön turvallisuusjärjestelmän suunnitelmaluonnoksen ja osaa tehdä pienehköjen järjestelmien kustannusarvioita. Hän osaa käsitellä ja säilyttää oikein

turvallisuusjärjestelmiin liittyviä dokumentteja ja ymmärtää järjestelmien erityisluonteen kiinteistöissä (vaitiolovelvollisuus). Opiskelija ymmärtää teknisten turvallisuusjärjestelmien roolin, valvomotoiminnan ja valvontatyön osana yritysturvallisuutta.

Opiskelija osaa rikosilmoitus-, videovalvonta- ja kulunvalvontajärjestelmien toimintaperiaatteet ja käytön siten, että hän voi osallistua järjestelmien ylläpitoon ja käytön opastukseen. Hän tuntee olennaisimmat järjestelmiä koskevat ohjeet, kuten Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliiton ohjeet. Lisäksi hän osaa myös paloilmoitus- ja palovaroitinjärjestelmien toiminnan periaatteet. Hän osaa rikosilmoitinjärjestelmän ilmaisimien toimintaperiaatteet ja ominaisuudet kuten yleisimmät väärin hälytysten aiheuttajat.

Opiskelijan tuntee lainsäädännön asettamat säädökset tekniselle kuuntelulle ja kameravalvonnalle. Lisäksi hänen on ymmärrettävä salassapidon merkitys ja toimittava sen mukaisesti.

Tyydyttävä (1)

Opiskelija tuntee tavallisimpien laitteiden toimintaperiaatteet ja osaa käyttää kohteessa olevia turvallisuusjärjestelmiä opastuksen jälkeen. Lisäksi hän tuntee turvasuojauksen (teknisten turvallisuusjärjestelmien) keskeisimmän käsitteistön. ja osaa tavallisimpien sähköisten turvallisuusjärjestelmien suunnittelu- ja toteutusprojektin keskeiset perusteet. Opiskelija tuntee lainsäädännön asettamat säädökset tekniselle kuuntelulle ja kameravalvonnalle. Lisäksi hänen on ymmärrettävä salassapidon merkitys ja toimittava sen mukaisesti.

Kirjallisuus:

- Sähkötieto ry: Kulunvalvonta- ja rikosilmoitusjärjestelmät 2002 ST-käsikirja 11
- Sähkötieto ry: Videovalvontajärjestelmät 2003 ST-käsikirja 13
- Sähkötieto ry: Paloilmoitinjärjestelmät 2004 ST-käsikirja 10

- Kameravalvonnan lainsäädäntö
- Rikoslaki 24 luku 5 – 7, 12 §
- Laki yksityisyyden suojasta työelämässä (759/2004)
- Henkilötietolaki (523/1999)

5.2.1.2.3 Turvasuunnittelu 3ov.

Opintojakson sisältö, toteutus ja menetelmät:

Opiskelijan on osattava laatia pienehkön turvallisuusjärjestelmän suunnitelmaluonnos. Opiskelijalle opetetaan perustiedot AutoCAD-ohjelmasta. Opiskelijan on osattava käyttää AutoCAD-ohjelmaa.

Opintojakson arviointikriteerit:

Kiitettävä (K5)

Opiskelija osaa tehdä erittäin hyvin ennalta ehkäiseviä suunnitelmaluonnoksia ja hänellä on kiitettävät tiedot ja taidot pelastussuunnitelman laatimisesta. Opiskelija ymmärtää erittäin hyvin toimintaperiaatteet yritysturvallisuuteen vaikuttavien onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteiden varalta sekä rikoksien torjumiseksi.

Hyvä (H3)

Opiskelija osaa tehdä ennalta ehkäiseviä suunnitelmaluonnoksia ja hänellä on hyvät tiedot ja taidot pelastussuunnitelman laatimisesta. Opiskelija tuntee toimintaperiaatteet yritysturvallisuuteen vaikuttavien onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteiden varalta sekä rikoksien torjumiseksi.

Tyydyttävä (T1)

Opiskelijalla on tyydyttävät tiedot ja taidot pelastussuunnitelman laatimisesta. Opiskelija tuntee toimintaperiaatteet yritysturvallisuuteen vaikuttavien onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteiden varalta sekä rikoksien torjumiseksi.

Kirjallisuus:

- Pelastuslaki
- Asetus pelastustoimesta

5.2.1.2.4 Turvasuojaus käytännössä 4ov.

Opintojakson sisältö, toteutus ja menetelmät:

Opiskelija harjoittelee työssäoppimalla käyttämään turvallisuusvalvomon laitteistoja. Hänen on ymmärrettävä valvomotoiminta ja valvontatyö osana yritysturvallisuutta.

Opintojakson arviointikriteerit:

Kiitettävä (K5)

Opiskelija osaa käyttää itsenäisesti turvallisuusvalvomon laitteistoja ja ymmärtää niiden toimintaperiaatteet. Opiskelijalla on erinomaiset asiakaspalvelu-, yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot. Opiskelijan on noudatettava työaikoja ja sovittava poikkeamisista.

Hyvä (H3)

Opiskelija osaa käyttää turvallisuusvalvomon laitteistoja ja ymmärtää niiden toimintaperiaatteet. Opiskelijalla on hyvät asiakaspalvelu-, yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot. Opiskelijan on noudatettava työaikoja ja sovittava poikkeamisista.

Tyydyttävä (1)

Opiskelija osaa toimia valvomossa valvontatehtävissä. Opiskelijan on noudatettava työaikoja ja sovittava poikkeamisista.

5.2.1.2.5 Turvasuojaus käytännössä 8ov.

Opintojakson sisältö, toteutus ja menetelmät:

Hänen on hallittava rikosilmoitus-, videovalvonta- ja kulunvalvontajärjestelmien toimintaperiaatteet ja käyttö siten, että hän voi osallistua järjestelmien ylläpitoon ja käytön opastukseen. Opiskelijan on osattava ilmaisimien toimintaperiaatteet ja ominaisuudet, kuten yleisimmät väärin hälytysten aiheuttajat. Lisäksi hänellä on oltava perustiedot talotekniikkaan liittyvistä järjestelmistä ja niiden merkityksestä kiinteistön häiriöttömälle toiminnalle ja turvallisuudelle. Opiskelijan on tiedettävä, miksi ja miten erilaiset kiinteistön järjestelmät voidaan integroida toimimaan yhteen.

Opiskelijan on osattava tehdä pienehköjen järjestelmien kustannusarvioita, ja hänellä on oltava perustiedot myyntitoiminnasta. Hänen on osattava käsitellä ja säilyttää oikein

turvallisuusjärjestelmiin liittyviä dokumentteja ja ymmärrettävä järjestelmien erityisluonne kiinteistöissä (vaitiolovelvollisuus).

Opintojakson arviointikriteerit:

Kiitettävä (K5)

Opiskelija hallitsee rikosilmoitus-, videovalvonta- ja kulunvalvontajärjestelmien toimintaperiaatteet ja käytön siten, että hän voi osallistua järjestelmien ylläpitoon ja käytön opastukseen. . Opiskelija osaa ilmaisimien toimintaperiaatteet ja ominaisuudet, kuten yleisimmät väärin hälytysten aiheuttajat. Opiskelija tietää, miksi ja miten erilaiset kiinteistön järjestelmät voidaan integroida toimimaan yhteen. Opiskelija osaa tehdä pienehköjen järjestelmien kustannusarvioita, ja hänellä on perustiedot myyntitoiminnasta. Hän osaa käsitellä ja säilyttää oikein turvallisuusjärjestelmiin liittyviä dokumentteja ja ymmärtää järjestelmien erityisluonne kiinteistöissä (vaitiolovelvollisuus). Opiskelija työskentelee tehokkaasti ja ripeästi sekä noudattaa sovittuja työaikoja.

Hyvä (H3)

Opiskelija hallitsee rikosilmoitus-, videovalvonta- ja kulunvalvontajärjestelmien toimintaperiaatteet ja käytön siten, että hän voi osallistua järjestelmien ylläpitoon ja käytön opastukseen. Opiskelija osaa ilmaisimien toimintaperiaatteet ja ominaisuudet, kuten yleisimmät väärin hälytysten aiheuttajat. Hän osaa käsitellä ja säilyttää oikein turvallisuusjärjestelmiin liittyviä dokumentteja ja ymmärtää järjestelmien erityisluonne kiinteistöissä (vaitiolovelvollisuus). Opiskelija työskentelee hyvin sekä noudattaa sovittuja työaikoja.

Tyydyttävä (1)

Opiskelija tuntee tavallisimpien turvallisuustekniikkaan kuuluvien laitteiden toimintaperiaatteet ja osaa käyttää kohteessa olevia turvallisuusjärjestelmiä opastuksen jälkeen. Opiskelija ymmärtää salassapidon merkityksen ja toimii sen mukaisesti. Opiskelija noudattaa sovittuja työaikoja.

Arviointisuunnitelma:

Opiskelijaa arvioidaan oppilaitoksessa teoriakokein, työkokein ja oppimistehtävien avulla. Ammattiosaamisen näytössä arvioidaan, että opiskelija osaa hahmottaa kohteiden erilaisia turvallisuusvaatimuksia sekä tuntee kohteiden ja laitteiden erilaiset turvallisuus- ja riskiluokitukset.

Opintokokonaisuuden arviointi:

teoriakokeet	käytännön kokeet	oppimistehtävät ja muu arviointi	ammattiosaamisen näyttö
--------------	------------------	----------------------------------	-------------------------

Opintokokonaisuuden arvosana määräytyy pääasiassa näytön mukaan, muun arvioinnin tehtävänä on vahvistaa kokonaisvaltaista näkemystä opiskelijan taidoista. Lisäksi arvioinnissa huomioidaan opetussuunnitelman kaikille aloille kuuluva ydinosaaminen.

Näytön toteuttamissuunnitelma:

Turvasuojaus opintokokonaisuuden näyttö toteutetaan kolmannen opiskeluvuoden ensimmäisessä moduulissa työssäoppimisen yhteydessä. Näyttö toteutetaan työssäoppimispaikkarekisteriin merkityissä työssäoppimispaikoissa. Näyttö on myös mahdollista toteuttaa oppilaitoksessa kolmannen opiskeluvuoden toisessa moduulissa, jos edellisen moduulin työssäoppimispaikassa ei ole antaa soveltuvaa näyttötehtävää. Koulutuksenjärjestäjä kohtaisena näyttöaineistona käytetään soveltuvin osin turvallisuusalan perustutkinnon kansallista opintokokonaisuuden näyttöaineistoa.

Näytössä opiskelija laatii rikosilmoitinjärjestelmän toteutussuunnitelmaluonnoksen asiakkaalle näyttöympäristön mukaiseen tilaan tai paikkaan, joka on tehtävässä esitetty. (Suunnitelman tulee sisältää tarpeelliset ilmaisimet, kaapeloinnin ja keskustekniikan sekä niiden sijoittamisen.)

Opintojen jakautuminen

	ammattiteoria, käytännön kokeet, oppimistehtävät ja muu arviointi	työssäoppiminen
1. vuosi	3 ov.	
2. vuosi	3 ov.	
3. vuosi	2 ov.	12 ov.
yhteensä 20ov.	8 ov.	12 ov.

5.2.1.3 Turvajärjestelmien asennus 10ov.

Opintokokonaisuuden sisältö, toteutus ja menetelmät

Opiskelijan on osattava sijoittaa ilmaisimet optimaaliseen paikkaan tilassa ja suorittaa tarvittavat yksinkertaisten turvajärjestelmien asennus- ja säätötoimenpiteet. Hänen on osattava ottaa käyttöön pieniä turvajärjestelmiä, kuten rikosilmoitus-, videovalvonta ja kulunvalvonta, sekä antaa tarvittaessa käytön opastusta. Sen vuoksi hänellä on oltava tarvittavat tiedot talotekniikkaan liittyvistä järjestelmistä ja niiden merkityksestä kiinteistön viihtyvyydelle ja turvallisuudelle.

Hänellä on oltava sähkötekniikan teoreettiset perustiedot, jotta hän osaa tehdä yksinkertaisia laskutoimituksia, lukea teknisiä piirustuksia, käyttää yleismittaria ja mitata elektroniikan peruspiirit. Hänen on osattava valita kullekin turvajärjestelmälle sopivat kaapelityypit ja mitoittaa ne riittäviksi. Hänen on hallittava vianetsinnän periaatteet, osattava paikantaa vikoja ja suorittaa järjestelmille yksinkertaisia huoltotoimenpiteitä. Hänen on osattava mitoittaa rikosilmoitusjärjestelmien akkutuenta.

Opintokokonaisuus toteutetaan opiskelemalla oppilaitoksessa teoriaopinnot ja käytännön työharjoitukset sekä työssäoppimalla. Työssäoppimalla tästä opintokokonaisuudesta toteutetaan 4 opintoviikkoa. Työssäoppiminen edellyttää, että ensin on suoritettu asennuksien oppilaitoksessa suoritettut harjoitus- ja teoriaopinnot.

Opintokokonaisuuden arviointikriteerit:

Kiitettävä (5)

Opiskelijan on osattava asentaa ja ottaa käyttöön pieniä turvajärjestelmiä, kuten rikosilmoitus-, videovalvonta ja kulunvalvonta, sekä antaa tarvittaessa käytön opastusta.

Opiskelijan tulee osata sijoittaa rikosilmoittimen ilmaisimet, kulunvalvonnan lukijat ja videovalvonnan kamerat optimaaliseen paikkaan. Hänen on osattava valita kullekin turvajärjestelmälle sopivat kaapelityypit ja mitoittaa ne riittäviksi. Hänen on osattava mitoittaa rikosilmoitusjärjestelmien akkutuenta. Opiskelija hallitsee erinomaisesti sähkötekniikan teoreettiset perustiedot. Hän osaa tehdä yksikertaisia laskutoimituksia, lukea teknisiä piirustuksia, käyttää yleismittaria ja mitata elektroniikan peruspiirit.

Opiskelijan on osattava rikosilmoitus-, videovalvonta ja kulunvalvontajärjestelmien yleisimmät erheellisten hälytysten aiheuttajat. Hänen on hallittava vianetsinnän periaatteet ja osattava paikantaa vikoja. Opiskelijan on osattava suorittaa rikosilmoitus-, videovalvonta ja kulunvalvontajärjestelmille yksinkertaisia huoltotoimenpiteitä. Lisäksi opiskelijalla on tarvittavat tiedot talotekniikkaan liittyvistä järjestelmistä ja hän ymmärtää niiden merkityksen kiinteistön turvallisuudelle.

Hyvä (3)

Opiskelijan on osattava asentaa ja ottaa käyttöön pieniä turvajärjestelmiä, kuten rikosilmoitus-, videovalvonta ja kulunvalvonta. Opiskelijan tulee osata sijoittaa rikosilmoittimen ilmaisimet, kulunvalvonnan lukijat ja videovalvonnan kamerat optimaaliseen paikkaan. Hänen on osattava valita kullekin turvajärjestelmälle sopivat kaapelityypit ja mitoittaa ne riittäviksi. Hänen on osattava mitoittaa rikosilmoitusjärjestelmien akkutuenta. Opiskelija hallitsee sähkötekniikan teoreettiset perustiedot. Hän osaa tehdä yksikertaisia laskutoimituksia, lukea teknisiä piirustuksia, käyttää yleismittaria ja mitata elektroniikan peruspiirit.

Tyydyttävä (1)

Opiskelijan on osattava toimia yksinkertaisten turvajärjestelmien kuten rikosilmoitus-, videovalvonta ja kulunvalvonta asennustehtävissä. Opiskelija hallitsee sähkötekniikan teoreettiset perustiedot ja osaa käyttää yleismittaria.

Arviointisuunnitelma:

Opiskelijaa arvioidaan oppilaitoksessa työkokein ja oppimistehtävien avulla. Ammattiosaamisen näytössä arvioidaan, että opiskelija osaa hahmottaa kohteiden erilaisia turvallisuusvaatimuksia sekä tuntee kohteiden ja laitteiden erilaiset turvallisuus- ja riskiluokitukset.

Opintokokonaisuuden arviointi:

käytännön kokeet	oppimistehtävät ja muu arviointi	ammattiosaamisen näyttö
------------------	----------------------------------	-------------------------

Opintokokonaisuuden arvosana määräytyy pääosin näytön mukaan, muun arvioinnin tehtävänä on vahvistaa kokonaisvaltaista näkemystä opiskelijan taidoista. Lisäksi arvioinnissa huomioidaan opetussuunnitelman kaikille aloille kuuluva ydinosaaminen.

Näytön toteuttamissuunnitelma:

Turvajärjestelmien asennus opintokokonaisuuden näyttö toteutetaan toisen opiskeluvuoden neljännessä moduulissa työssäoppimisen yhteydessä. Näyttö toteutetaan työssäoppimispaikkarekisteriin merkityissä työssäoppimispaikoissa. Koulutuksenjärjestäjä kohtaisena näyttöaineistona käytetään soveltuvin osin turvallisuusalan perustutkinnon kansallista opintokokonaisuuden näyttöaineistoa.

Näytössä opiskelija sijoittaa ilmaisimet optimaaliseen paikkaan tilassa ja suorittaa tarvittavat yksinkertaisen turvajärjestelmän asennus- ja säätötoimenpiteet. Hän voi ottaa käyttöön pienen turvajärjestelmän, kuten rikosilmoitus-, videovalvonta- tai kulunvalvontajärjestelmän, sekä antaa tarvittaessa käytön opastusta.

Hän valitsee kullekin turvajärjestelmälle sopivat materiaalit ja kaapelityypit ja mitoittaa ne riittäviksi. Hän paikantaa mahdollisia vikoja ja suorittaa järjestelmille yksinkertaisia huoltotoimenpiteitä. Hän mitoittaa rikosilmoitusjärjestelmien varakäytön.

Opintojen jakautuminen

	ammattiteoria, käytännön kokeet, oppimistehtävät ja muu arviointi	työssäoppiminen
1. vuosi		
2. vuosi	6 ov.	4 ov.
3. vuosi		
yhteensä 10ov.	6 ov.	4 ov.

Kirjallisuus

- Sähkötieto ry: Kulunvalvonta- ja rikosilmoitusjärjestelmät 2002 ST-käsikirja 11
- Sähkötieto ry: Videovalvontajärjestelmät 2003 ST-käsikirja 13
- Sähkötieto ry: Paloilmoitinjärjestelmät 2004 ST-käsikirja 10

5.2.1.4 Tietoturvallisuus 10ov.

Opintokokonaisuuden sisältö, toteutus ja menetelmät

Opintokokonaisuudella käsitellään tietoturvallisuuden perusteet osa-alueittain, tiedon ominaisuudet, tietoturvallisuuteen vaikuttava lainsäädäntö, tietoteknisen turvallisuuden perusteet ja yleisimmin käytössä olevat keinot. Opintokokonaisuudessa perehdytään tietoturvallisuuden merkitykseen ja kehittämiskeinoihin yksilön, ryhmän ja organisaation toiminnassa. Opintokokonaisuuden sisällä olevalla 6 opintoviikon jaksolla suoritetaan tietokoneen A-ajokortti.

Opetus toteutetaan luokkaopetuksena teoriatunneilla sekä tietokonetta hyväksikäyttäen. Kokonaisuuden jaksot ovat

- tietokoneen A-ajokortti (6 ov.)
- tietoturvallisuuslainsäädäntö (2 ov.)
- tietoturva ja virustorjunta (2 ov.)

Kuuden opintoviikon laajuinen tietokoneen käyttäjän A-kortti koostuu seitsemästä osakokeesta eli moduulista. Osa-suorituksista saa todistukseksi opintokortin, ja kun kaikki

seitsemän moduulia on suoritettu, saa varsinaisen todistuksen, Tietokoneen käyttäjän A-kortin moduulit ovat:

1. Tietotekniikan perusteet
2. Laitteen käyttö ja tiedonhallinta
3. Tekstinkäsittely
4. Taulukkolaskenta
5. Tietokannat
6. Grafiikka
7. Internet

Tietoturvaluuslainsäädäntö jakso opiskellaan kontaktiopetuksena oppilaitoksessa. Opintokokonaisuuden näyttö painottuu arkipäivän tietoturvallisuuteen yrityksissä.

Opintokokonaisuuden arviointikriteerit:

kiitettävä (K5) taso

Opiskelijan on suoritettava hyväksytysti tietokoneen A-ajokortti. Hänen on tiedettävä alaan liittyvät yleisimmät riskit ja osattava toimia ennalta ehkäisevästi sekä osattava tietojen luokitus. Hänen on ymmärrettävä salassapito- ja vaitiolositoumuksen merkitys ja osattava soveltaa edellä mainittuja asioita työssään.

hyvä (H3) taso

Opiskelija tuntee tietoturvaluisuuden peruskäsitteet sekä lainsäädännön ja osaa toimia työssään niiden mukaisesti. Hän osaa perusteet tietojen luokittelulle ja ymmärtää

salassapidon merkityksen. Hän tuntee tietoteknisen turvallisuuden peruskäsitteet ja osaa käyttää tavallisimpia ohjelmia ja sovellutuksia.

tydyttävä (T1) taso

Opiskelijan on osattava toimia tietoturvaluisuuden edellyttämällä tasolla sekä hallittava perustiedot alaan liittyvästä lainsäädännöstä. Lisäksi opiskelija osaa käyttää omassa työssään auttavasti tavallisimpia ohjelmia.

Arviointisuunnitelma:

Opiskelijaa arvioidaan oppilaitoksessa teoriakokein, työkokein ja oppimistehtävien avulla. Ammattiosaamisen näytössä opiskelijaa arvioidaan virustorjunta ohjelmiston asentamisesta ja testauksesta.

Opintokokonaisuuden arviointi:

teoriakokeet	käytännön kokeet	oppimistehtävät ja muu arviointi	ammattiosaamisen näyttö
--------------	------------------	----------------------------------	-------------------------

Opintokokonaisuuden arvosana määräytyy osin näytön mukaan, muun arvioinnin tehtävänä on vahvistaa kokonaisvaltaista näkemystä opiskelijan taidoista. Lisäksi arvioinnissa huomioidaan opetussuunnitelman kaikille aloille kuuluva ydinosaaminen.

Näytön toteuttamissuunnitelma:

Tietoturvallisuus opintokokonaisuuden näyttö toteutetaan kolmannen opiskeluvuoden toisessa modulissa oppilaitosopintojen yhteydessä. Koulutuksenjärjestäjä kohtaisena näyttöaineistona käytetään soveltuvin osin turvallisuusalan perustutkinnon kansallista opintokokonaisuuden näyttöaineistoa.

Ammattiosaamisen näytössä opiskelija asentaa, tarkistaa päivitykset ja testaa virustorjuntaohjelmistoja ja ottaa varmuuskopiota. Opiskelija noudattaa tiedon luokittelua, tietosuojaa, lainsäädäntöä, salassapito- ja vaitiolositoumuksia sekä sovittuja tietojen salaustapoja.

Opintojen jakautuminen

	ammattiteoria, käytännön kokeet, oppimistehtävät ja muu arviointi	työssäoppiminen
1. vuosi	6 ov.	
2. vuosi		
3. vuosi	4 ov.	
yhteensä 10ov.	10 ov.	

Kirjallisuus

- Suomen perustuslaki 2 luku 10 §
- Rikoslaki 38 luku ja 34 luku 9 a §
- Laki yksityisyyden suojasta työelämässä (759/2004)
- Henkilötietolaki (523/1999)
- Sähköisen viestinnän tietosuojalaki (516/2004)
- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (21.5.1999/621)
- www.tieke.fi, Tietokoneen käyttäjän A-kortti

5.2.1.5 Sähkötekniikan perusteet turvallisuusalalla 10ov.

Opintokokonaisuuden tuottama osaaminen ja tavoitteet paikallisten ja alueellisten tarpeiden pohjalta:

Sähkötekniikan perusteet turvallisuusalalla antaa perusvalmiudet murto-, palovaroitin-, rikosilmoitin-, kulunvalvonta- ja videovalvontajärjestelmien asentamiseen ja vianhakuun näistä järjestelmistä.

Opintokokonaisuuden sisältö, toteutus ja menetelmät

Sähkötekniikan perusteet turvallisuusalalla painottuvat sähkö- ja työturvallisuuteen, perusvirtapiirien ja komponenttien tuntemiseen sekä niiden mittaamiseen, kaapelointitöissä tarvittavien luokitusten tuntemiseen ja asennustarvikkeiden sekä työvälineiden oikeaan valintaan. Kaapelien asennuksissa keskitytään häiriösuojauksen, maadoituksen ja taivutussäteiden huomioon ottamiseen ja niiden merkityksiin järjestelmien toiminnan kannalta, kaapelointien ja tunnistimien mittaukseen ja vianhakuun, oikeiden työmenetelmien käyttöön ja piirustusten lukutaitoon.

Opinnot koostuvat seuraavista osa-alueista:

- Sähköturvallisuus
- Tulityökurssi
- Tasasähkötekniikka
- Mittaustekniikka
- Vaihtosähkö, sähköverkko ja sähkönjakelu
- Asennustekniikka ja vianhaku
- Elektroniikka

Opinnot sijoittuvat toiselle opiskeluvuodelle ja ne käydään kahdessa jaksossa

- asennustekniikka 6ov.
- elektroniikka 4ov.

Opintokokonaisuuden arviointikriteerit:

Kiitettävä (K5)

Opiskelijan on hyväksytysti suoritettava Suomen Pelastusalan keskusliiton perusteiden mukainen tulityökurssi sekä uuden sähkötyöturvallisuusstandardin (SFS 6002 ja KTM:n päätös 1194, työturvallisuus) mukainen kirjallinen koe.

Opiskelija on osattava selvittää suomalaisen sähkönjakelujärjestelmän rakenne sähköturvallisuuden kannalta ja menetelmät, joilla suojaudutaan sähköiskuilta ja –tapaturmilta, esim. suojavaadoitus, suojaerotus, suojaeristys ja suojaajännite.

Hänen on osattava varmistaa työkohteen jännitteettömyys määräysten mukaan.

Opiskelijan on tunnettava sähköiset perussuureet ja niiden fysikaaliset perusteet sekä riippuvuussuhteet kuten Ohmin laki ja Kirchhoffin lait.

Hänen osattava käyttää oikein yleismittaria ja oskilloskooppia sekä osattava lukea virtapiirikaavioita.

Opiskelijan on osattava valita ja käyttää asennustöissä käyttötarkoitukseen sopivia kaapeleita, kiinnitystarvikkeita ja liittimiä. Hänen on tunnettava sähköalalla käytettävät johtotiet ja osattava asentaa niihin johdot, kaapelit ja kalusteet.

Hänen on osattava yleisimmät kotelointiluokat, niiden merkinnät ja osattava yleisimpien sähkölaitteiden käyttöolosuhteet.

Opiskelijan on noudatettava työaikoja ja salassapitomääräyksiä.

Hyvä (H3)

Opiskelijan on hyväksytysti suoritettava Suomen Pelastusalan keskusliiton perusteiden mukainen tulityökurssi sekä uuden sähkötyöturvallisuusstandardin (SFS 6002 ja KTM:n päätös 1194, työturvallisuus) mukainen kirjallinen koe.

Opiskelijan on osattava selvittää suomalaisen sähkönjakelujärjestelmän rakenne sähköturvallisuuden kannalta ja menetelmät, joilla suojaudutaan sähköiskuilta ja – tapaturmilta, esim. suojamaadoitus, suojaerotus, suojaeristys ja suojajännite.

Hänen on osattava varmistaa työkohteen jännitteettömyys määräysten mukaan.

Opiskelijan on tunnettava pääosin sähköiset perussuureet ja niiden fysikaaliset perusteet sekä riippuvuussuhteet kuten Ohmin laki ja Kirchhoffin lait.

Hänen on osattava käyttää oikein yleismittaria sekä osattava lukea yksinkertaisia virtapiirikaavioita. Opiskelijan on tunnettava yleisimpien elektroniikan peruskomponenttien toiminta ja niiden tärkeimmät peruskytkennät sekä osattava mitata peruskytkentöihin liittyviä signaaleja.

Opiskelijan on osattava valita työkalut oikein käyttötarkoituksen mukaan.

Hänen on tunnistettava rakennusalan materiaalit kuten puu, tiili, betoni ja rakennuslevyt sähköalan asennustöiden kannalta ja osattava valita sopivat tarvikkeet ja työkalut kiinnityksiin.

Opiskelijan on osattava valita ja käyttää asennustöissä käyttötarkoitukseen sopivia kaapeleita, kiinnitystarvikkeita ja liittimiä. Hänen on avustettuna tunnettava sähköalalla käytettävät johtotiet ja osattava asentaa niihin johdot, kaapelit ja kalusteet.

Hänen on osattava yleisimmät kotelointiluokat, niiden merkinnät ja osattava yleisimpien sähkölaitteiden käyttöolosuhteet.

Opiskelijan on noudatettava työaikoja ja salassapitomääräyksiä.

Tyydyttävä (T1)

Opiskelijan on hyväksytysti suoritettava Suomen Pelastusalan keskusliiton perusteiden mukainen tulityökurssi sekä uuden sähkötyöturvallisuusstandardin (SFS 6002 ja KTM:n päätös 1194, työturvallisuus) mukainen kirjallinen koe.

Hänen on osattava menetelmät, joilla suojaudutaan sähköiskuilta ja – tapaturmilta, esim. suojamaadoitus, suojaerotus, suojaeristys ja suojajännite sekä osattava varmistaa työkohteen jännitteettömyys määräysten mukaan.

Opiskelijan on tunnettava tärkeimmät sähköiset perussuureet ja niiden fysikaaliset perusteet sekä riippuvuussuhteet kuten Ohmin laki ja Kirchhoffin lait.

Osattava käyttää yleismittaria ja osattava lukea yksinkertaisia virtapiirikaavioita.

Opiskelijan on noudatettava työaikoja ja salassapitomääräyksiä.

Opiskelijan on tunnettava yleisimpien elektroniikan peruskomponenttien toimintaperiaatteet sekä osattava avustettuna mitata peruskytkentöihin liittyviä signaaleja.

Opiskelijan on osattava valita avustettuna työkalut oikein käyttötarkoituksen mukaan.

Tunnistettava rakennusalan materiaalit kuten puu, tiili, betoni ja rakennuslevyt sähköalan asennustöiden kannalta ja osattava valita avustettuna sopivat tarvikkeet ja työkalut kiinnityksiin.

Opiskelijan on osattava avustettuna valita ja käyttää asennustöissä käyttötarkoitukseen sopivia kaapeleita, kiinnitystarvikkeita ja liittimiä. Hänen on avustettuna tai työryhmänjäsenenä tunnistettava sähköalalla käytettävät yleisimmät johtotiet ja osattava asentaa niihin avustettuna johdot, kaapelit ja kalusteet.

Arviointisuunnitelma:

Opiskelijaa arvioidaan oppilaitoksessa teoriakokein, työkokein ja oppimistehtävien avulla. Ammattiosaamisen näytössä opiskelija rakentaa ohjeiden mukaan sähkötekniikan tai elektroniikan peruskytkentöjä tuntemistaan komponenteista. Hän arvioi laitteen tai kytkennän toimivuutta mitattujen arvojen tai laskettujen arvojen perusteella verraten niitä ohje- tai tavoitearvoihin. Hän osaa lukea piirikaavioita.

Opintokokonaisuuden arviointi:

teoriakokeet	käytännön kokeet	oppimistehtävät ja muu arviointi	ammattiosaamisen näyttö
--------------	------------------	----------------------------------	-------------------------

Opintokokonaisuuden arvosana määräytyy osin näytön mukaan, muun arvioinnin tehtävänä on vahvistaa kokonaisvaltaista näkemystä opiskelijan taidoista. Lisäksi arvioinnissa huomioidaan opetussuunnitelman kaikille aloille kuuluva ydinosaaminen.

Näytön toteuttamissuunnitelma:

Sähkötekniikan perusteet turvallisuusosalalla opintokokonaisuuden näyttö toteutetaan toisen opiskeluvuoden toisessa moduulissa oppilaitosopintojen yhteydessä.

Koulutuksenjärjestäjä kohtaisena näyttöaineistona käytetään oppilaitoksessa tätä opintokokonaisuutta varten suunniteltua näyttöaineistoa.

Ammattiosaamisen näytössä opiskelija rakentaa annetulle piirilevyille suodatetun kokoaaltotasasuuntaajakytkennän ja suorittaa valmiille laitteelle tarvittavat mittaukset.

Hänen on osattava lukea piirikaaviota ja tunnistettava kytkennässä käytettävät komponentit sekä osattava asentaa ne piirilevyille oikein. Hänen on osattava juottaa komponentteja ja johtimia. Hänen on osattava käyttää oikein yleismittaria ja oskilloskooppia.

Opintojen jakautuminen

	ammattiteoria, käytännön kokeet, oppimistehtävät ja muu arviointi	työssäoppiminen
1. vuosi		
2. vuosi	10 ov.	
3. vuosi		
yhteensä 10ov.	10 ov.	

Kirjallisuus:

Jukka Ahoranta, Asennustekniikka

5.3 Vapaasti valittavat opinnot 10 ov

Vapaasti valittavien opintojen tavoitteista, keskeisistä sisällöistä ja arvioinnista tehdään opiskelijalle henkilökohtainen opiskelusuunnitelma. Vapaasti valittavina opintoina voi olla turvallisuusalan opintoja tai muiden ammattialojen opintoja (esim. sähköalalta tai kaupan ja hallinnon alalta) tai yhteisiä opintoja (esim. kieliopintoja). Lisäksi vapaasti valittaviin opintoihin voidaan sisällyttää lukio-opintoja tai työkokemusta ja sellaisia ohjattuja

harrastuksia, jotka tukevat koulutuksen yleisiä ja ammatillisia tavoitteita sekä opiskelijan persoonallisuuden kasvua. Vapaasti valittavista opinnoista ei tehdä ammattiosaamisen näyttöjä.

6 MUUT OPINTOJEN SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT

6.1 Opinto-ohjaus

Opinto-ohjausta sisältyy 1,5 opintoviikkoa opiskelijan opintoihin. Näiden opintojen tavoitteena on, että opiskelija osaa toimia oppilaitosyhteisössään ja suunnitella opintonsa ja sitoutua opiskeluun, jolloin hänen on tiedettävä tutkintoon sisältyvät opinnot ja valinnaisuus. Opiskelijan tulee osata seurata opintosuoritusten kertymistä ja hakea tukea opintojensa suunnittelulle. Hänen tulee osata hakea tukea mahdollisissa opiskeluun liittyvissä vaikeuksissa sekä työtä tai opiskelupaikkaa ulkomailta. Opintojen alussa on orientoivia opintoja, jolloin opitaan toimimaan Koulutuskeskus Salpauksen, Heinolan yksikön käytäntöjen mukaan ja tutustutaan tutkintoon sisältyviin opintoihin ja vaatimuksiin. Ryhmytyminen on myös yksi keskeinen orientoivien opintojen tavoite.

Opinto-ohjauksen toteuttamisesta päävastuussa on opinto-ohjaaja yhdessä ryhmänohjaajan ja opettajien kanssa, mutta koko oppilaitoksen henkilökunta osallistuu opiskelijan opinto-ohjaukseen tarpeen ja tilanteen mukaan.

Opinto-ohjauksen järjestäminen kuvataan opetussuunnitelman yleisessä osassa ja täsmennetyt tavoitteet, sisällöt ja toteutus oppilaitoksen opinto-ohjaussuunnitelmassa.

6.2 Opinnäytetyö

Opintoihin sisältyy opinnäytetyö, jonka laajuus on vähintään kolme opintoviikkoa. Opiskelija laatii opinnäytetyön, joka voi olla joko opintoja kokoava tai tutkinnon jonkin osa-alueen erityisosaamista osoittava tehtäväkokonaisuus, kuten kirjallinen työ, multimedia- tai hypermediatyö, selvitys, projektityö tai tuote, joka toteuttaa tutkinnon tavoitteita. Opiskelija voi kytkeä opinnäytetyön myös osaksi työssäoppimista.

Arviointi

Tyydyttävä T1

Opiskelijan on osattava

- laatia ohjauksessa opintoja kokoava tai tutkinnon jonkin osa-alueen erityisosaamista osoittava tehtäväkokonaisuus
- suunnitella ohjauksessa opinnäytetyönsä
- hankkia ohjauksessa tietoa keskeisistä lähteistä
- valita ohjauksessa tarkoituksenmukaiset työskentelymenetelmät opinnäytetyöhönsä
- pyytää tarvittaessa apua opinnäytetyön laadinnassa esiintyvien ongelmien ratkaisemiseen
- arvioida opinnäytetyönsä onnistumista
- esitellä opinnäytetyönsä

Saadakseen arvosanan T2 opiskelija edellisten lisäksi osoittaa myönteistä asennetta ja yritteliäisyyttä.

Hyvä (H3)

Opiskelijan on edellisten lisäksi

- osattava hahmottaa opinnäytetyönsä kokonaisuutena
- osattava luokitella ja jäsentää hankkimaansa tietoa ja muokata sitä käyttökelpoiseksi
- osattava arvioida hankkimansa tiedon oikeellisuutta ja luotettavuutta

Saadakseen arvosanan H4 opiskelija edellisten lisäksi osoittaa myönteistä asennetta ja erityistä aktiivisuutta.

Kiitettävä (K5)

Opiskelijan on edellisten lisäksi

- osattava suunnitella opinnäytetyönsä oman kiinnostuksensa ja ammatillisen suuntautumisensa mukaisesti

- opinnäytetyötä tehdessään osattava työskennellä omatoimisesti, johdonmukaisesti ja järjestelmällisesti
- osattava etsiä opinnäytetyössä tarvittavaa tietoa eri lähteistä ja suhtautua tietoon kriittisesti
- osattava yhdistellä tutkinnon eri osa-alueiden osaamista ja käyttää tarkoituksenmukaisia työskentelymenetelmiä
- osattava itsenäisesti ratkaista opinnäytetyöhönsä liittyviä ongelmia ja arvioida opinnäytetyön etenemistä ja tuloksia

- osattava esitellä opinnäytetyönsä kirjallisesti ja suullisesti

6.3 Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma

Koulutuksen alkaessa opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma jota täydennetään opintojen edetessä.